

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
lat: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollar. Hir-
detések díjazás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Budapest
21

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmertetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő Jambor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Háb-
snegi Ernő, Str. Matei Millo 7.

Ara 5 lej

Kedd, 1934 március 20.

5694. ÉV
NISZAN 4.

XVII. ÉVF.
64 SZÁM.

A zsidó nációk

Max Naumann olyan fából vaskarikát gyárt Németországban, amit még nem látott a világ.

Zsidó horogkeresztű mozgalmat! Anyyira vitte már, hogy a vezetése alatt áll „német nemzet zsidók” szövetségének gyűlését egyenruhás rohamos-
tagosok is megtisztelték jelenlétükkel.

Miért is ne? Ki látott még nagyobb cirksuzt, mint amelyet Naumann dr. rendezett hallgatósága számára.

A kampókeresztű zászlók díszítették a gyűléstermet. Es Max Naumann, a zsidók nációk vezére egy hókusz-pókusz mutatvánnyal megoldotta a zsidókérdést: Egy, kettő, három — és egyik zsebéből kihúzza a „német-zsidókat”, a másikkól az „idegen zsidókat”. Meglóbálta mind a kettőt a levegőben és így szólott: Ha a kormány különbséget fog tenni a kettő között, úgy meg lesz oldva a zsidókérdés. Mert a „német-zsidók nem akarnak külföldi palesztinaiak lenni”.

„Azán úgy nekiment dr. Prinz főrabbinak, ennek az öntudatos zsidónak, aki bátran és önérzetesen tárta fel „Wir Juden” című könyvében a zsidóság feladatait, hogy az egyenruhás nációk is elmosolyodtak és megtapsolták.

Csúkhogy Naumann dr. rossz cirksuz-
tagzatónak bizonyult. Minden közönség-
nek az izlése bizonyos határig megy. Naumann dr. ezt nem tudta és nagy ügy-
buzgalmaiban nemcsak, hogy elárulta a zsidóságot és zsidó antiszemitának csapott fel, hanem denunciat is. Ami, bi-
zony, csunya dolog.

Azt mondotta, hogy a zsidó frontharco-
sok szövetsége nem is frontarcokból áll.

Vagyis a zsidó frontarcok szövete-
sége becsapja a világot és becsapja a kormányt.

Ez aztán több a soknál.

Erre még a „német” nációk sem meré-
szeltek eddig. Maga Hitler sem merete kétségbevonni a zsidó frontarcok jogait és érdemeit.

Naumann dr. nemcsak áruló, nemcsak denuncians, hanem notórius hazug is. Mert a frontarcok szövetségének min-
den egyes tagja regisztrálva van a német hadügyminisztériumban (a nációk nagy bosszúságára) és senki sem tudja le-
mosni a frontarcok szövetségének egyetlen tagjáról sem, hogy életét koc-
kázta a világháboruban Németország-
ért.

A kisantant egyelőre nem gondol a római megegyezéshez való csatlakozásra

Benes szerdán mond expozét a római eredményről. Olaszország számít a kisantant csatlakozására. Németország és Jugoszlávia még mindig nyugtalanok a római tanácskozások miatt

Róma, március 19. A római tárgyalások befejezése után Gömbös magyar miniszterelnök szombat éjjel vonatra ült és visszautazott Budapestre, ahová a vasár-
nap nap folyamán meg is érkezett.

Dollfuss nem egyenesen utazott vissza az osztrák fővárosba, hanem előbb Velen-
cében tett látogatást Lafontaine bíboros-
nál. A kancellár hétfő reggel érkezett meg Bécsbe, ahol megérkezése után az új sa-
gírók előtt azt a meggyőződését hang-
goztatta, hogy a római jegyzőkönyvek-
ben foglalt megállapodások egy jobb kor-
szak indulásának határkövet jelentik Kö-
zépeurópában. Megszűnik az eddigi zür-
zavaros helyzet, hogy a példa hatni fog a szomszéd Államokra. A római megál-
podások egyenesen felszólítanak minden-
kit az együttműködéshez való csatlakozás-
ra. Igazi békepolitika ez — mondotta Dollfuss — amely gazdasági kérdések megoldásán épült fel.

A római találkozó megállapodásával kapcsolatban Prágában az a komoly hír-
merült fel, hogy

**Benes külügyminiszter a parlament szerdai ülésén külügyi expozét fog mondani, amelynek során ismertetni fogja a római eredményekkel szem-
beni álláspontját is.**

Ezzel kapcsolatban a prágai Lidové No-
viny annak a szükségességét hangoztatja, hogy Csehszlovákia a jövő politikájában menjen együtt Olaszországgal az An-
schluss kereszttüvelének megakadályo-
zása érdekében és ugyanakkor keresse meg az együtt működés útját Németor-
szággal is, hogy a Habsburg-restauráció veszélye elhárítható legyen.

A francia lapok közül az Intransigeant a római eredményekkel kapcsolatban azt a meggyőződését hangoztatja, hogy azok összhangba hozhatók lesznek a kisantant érdekeivel is.

Franciaország a közép-európai együtt működés létrehozása érdekében min

denesetre vállalni fogja az összekö-
tő köpces szerepét Olaszország és a kisantant között.

Az angol lapok szintén az olasz politi-
ka jelentős sikerének könyvelik el a ró-
mai harmas miniszterelnöki találkozó eredményeit. Olaszországnak ugyanis si-
került megakadályoznia, hogy északi ka-
puzánál más hatalom kerüljön uralomra.

**A Times szerint Németországban és Jugoszláviában még mindig nyugtalanok a római jegyzőkönyv-
ben foglalt megállapodások miatt.**

A lap berlini levelezője beszámol arról, hogy a német sajtó feltűnően hangoztatja a jugoszláv-német érdekközösséget s nagy fontosságot tulajdonít a Belgrád és Berin között folytatásban lévő tárgya-
lakozásoknak.

„...ha még semmit sem tudnak ar-
ról, hogy von Hassen római német nagy-
követ elutazott volna Berlinbe. A nagy-
követ utazása amiatt válik szükségessé, hogy tájékoztassa Berlin a harmas kon-
ferencia lefolyásáról.

A Népszövetség székvárosában, Genf-
ben, illetőleg a Genfben tartózkodó dip-
lomáciai karban a római találkozásról azt állapítják meg, hogy a római jegy-
zőkönyvek a közép-európai gazdasági élet történetének új fejezetét nyitják meg.

**Olasz részről remélik, hogy rövide-
sen sikerül megnyerni a kisantant-
ot s hogy Németország meg fogja ragadni az együttműködésre vezető alkalmat.**

Hollandiában is érdekes visszhangja van a római találkozó eredményeinek. Több lap megállapítja, hogy Olaszország messzeszere gazdasági engedményeket tett s Mussolini újlag tanubizonyoságot szolgáltatott afelől, hogy politikáját nem az önzés irányítja.

Prága, március 19. Politikai körökben megállapítják, hogy a kisantant egyelőre nem mérlegeli a római egyezményhez való csatlakozás kérdését.

VILÁG TÜKRÉ

A legnagyobb csillagvizsgáló lencse

Amerika nemcsak a leggazdagabb emberek országa, nemcsak itt láthatók a legmagasabb felhőkarcolók, nem csak itt futnak a leggyorsabb vasúti mozdonyok, nemcsak az amerikai mil-
liárdosok széfjeiben rejtgetik a világ legnagyobb gyémántjait, Amerika a tudományos instrumentumok tekinté-
tében is első helyen áll. A világ leghat-
almasabb optikai eszköze, a legtelje-
sítőképesebb távcső is Amerikában található.

Az eddig legnagyobb optikai óriás, a Mount Wilson csillagvizsgáló állomás, Kaliforniában van. Eddig ez volt a világ legnagyobb csillagvizsgálója, rövidesen azonban egy másik állomás kerül előtérbe és verni fogja a Mount Wilson rekordját. A hatalmas teleszkópot felül fogja műlni egy másik roppant nagyságu optikai óriás Terjedelme felülmúlja a Wilsoni csillagvizsgáló teleszkópját és ezzel meg-
kétszerezi annak teljesítőképességét is. Az új optikai csodának legényeg-
sebb alkatrészét, a tükröt már elkészítették. Hogy méltányolhassuk azt a munkát, amely egy ilyen mű körül történik ismertessük néhány mondatban a Mount Wilson teleszkópját.

Mint a nagy optikai eszközök álta-
lában, úgy a Mount Wilson csillag-
vizsgáló is magánosok alapítványa. Régebben James Lick, Amerika „bör-
királya”, a leggazdagabb bányász és a világnak volt a csillagászok mecená-
sa, aki egyszerű timarból emelkedett az újvilág legvagyonosabb emberei közé. Amerikában tudományos intézetek alapításaira, vagy nagyvonalu támoga-
tására mindig meg lehetett nyerni a legegyszerűbb embereket, ha meggar-
dagodtak. Az Egyesült Államokban azzal lehetett tekintélyt szerezni, ha valaki nagy vagyonának egyrészt kórházakra, kutató intézetekre, csillag vizsgáló állomásokra fordította. A nagy egyéni hasznából leadni pénzt olyan intézményekre, amelyek a köz-
nek használnak, ez volt a hírnév és köztiszteltet első feltétele. James Lick halhatatlanná tette nevét a tudomány támogatók sorában. Utána Charles Yerkes, a csikági villamosvasút fő-
részvényese igyekezett hasonló hírnévre. Ő már két csillagvizsgáló inté-
zet alapítására adott pénzt. Hosszu ideig felülmulthatatlanok ismerték a két intézetet, de jött Hooker milliár-
dos, aki abban találta becsüvét, hogy még hatalmasabb teleszkópot állíttasson fel. Ez a híres Wilson féle csillagvizsgáló, amely 1918-ban készült el és a tudomány számára felbecsil-
hetetlen szolgálatokat tett. Lelke a kutatóintézetnek kétségtelenül az az ezüsttel bevont homorú lencse, amelynek átmérője két és fél méter.

Feladata a tükröknek, hogy gyűjtse és erősítse a sugarakat. A tükrökben visszafogott képet a lencsék egész rendszere nagyítja meg. A roppant nagyarányu és impozáns kupolában felállított „égi ágyuba” felszerelt 30 cm. vastagságu üvegből előállított tükröknek a súlya tonnákra megy.

Hogy mennyi nehézséggel jár egy ilyen tükröknek az előállítás, elég meg említeni, hogy sikja a matematikailag minuciózusan kiszámított parabolikus siktól legfeljebb ha egy ezredmilimé-

Hirdessen az Uj Keletben

Most háborúban kell tudatára jut-
nia annak, hogy minden dicsőség csak a hűségnek hűségét támasztja alá, ha

Szegény Caruso!

A hitlerista fajbiológia nemcsak az élő nagyságokat ildózi, ha azok eltérnek a fajbiológiaiilag megkövetelt mértéktől, vagy pedig az árja „fensőbbrendűség” köréitől messzeesnek, hanem a halott nagyságoknak sem hagy békét.

Legújában az fáj a hitlerista faj-
biológiának, hogy a világ egyik leg-
nagyobb volt énekes: Caruso, Wotan leg felsőbb engedélye nélkül és az északi bölcsesség jóváhagyása mellőzésével hó-
dította meg a világ zeneértő közönségét, anélkül, hogy előbb fajtiszta árja szüle-
tését igazolta volna.

Hogy Caruso milyen könnyelműen vi-
selkedett, azt most a Stürmer című náci-
lap bizonyítja be, amelyik egyik cikkében kísüti róla — ó borzalom! —, hogy ere-
detileg nem is Carusónak, hanem Caro-
nak hívták, egy galicjai városkában elő-
imádkozó volt s egy bécsi bankár jóval-
táblól képeztette ki hangját Milánóban, ahonnan világhódító utjára elindult.

Szegény Caruso!

Most háborúban kell tudatára jut-
nia annak, hogy minden dicsőség csak a hűségnek hűségét támasztja alá, ha

előzőleg az északi „magasabbrendűség” nem látja el megfelelő patenttel.

A nációk fajbiológiája szerint minden bizonyval a hangszálakat is be kellene előbb mutatni a fujvédelem legfőbb avos-
tolóinak, akik azután a hangszálak faj-
tisztaságának alapján engedélyezik vagy nem engedélyezik az énekesi tehetség megnyitkozásait.

Nem tudjuk, hogy Caruso ténylegesen zsidó volt-e vagy sem, valószínűleg nem volt az.

De ha ténylegesen mégis az lenne, igen örvendünk — akárcsak Brahms esetében —, ha kislúne rója zsidó volta.

Mi minden nagy emberi értéket szive-
s vállalnunk, különösképpen akkor, ha ez az érték gyanusan fajtisztán.

Jaj volna az egész európai, de sőt az egész emberiség civilizációjának, ha az északi fajbiológia táborából kerülne ki művész és intellektuális nagyságai.

Ebben az esetben ugyanis csuán di-
lettánsokhoz, örültekhez, gyengeelméjűek-
hez és gonosztevőkhez volna szeren-
csénk.

Ezeket azonban szívesen átengedjük — a Carusok ellenében — a fajbiológia upostojainak.

terrel térhet el. Az állvány, amelyre ezt a tükröt felszerelték, maga is egy mestermű, amelyet egy amerikai hajó gyár állított elő. A gyár speciálisan hadihajókat készít. Az állvány magas sága megfelel egy háromemeletes háznak és ha szemléltetni akarnánk a Mount Wilson lencséjének teljesítő-képességét, akkor elég megemlítenünk hogy egy egyszerű villamos zseblámpát a Mount Wilson-tükör segítségével 11 kilométeres távolságból is jól lehet látni.

Most azonban ezt az óriást egy másik óriás dicsősege el fogja homályosítani. Több mint három év óta dolgozik Ritchey professzor híres optikus egy olyan tükörnek az előállításán, amely kétszer olyan nagy lesz, mint a Hooker-féle Wilson-tükör, vagyis öt méter átmérőjű. A tükörnek a masszáját már hónapokkal ezelőtt öntötték és most a leültetés stádiumában van. Öntés közben a masszát 1500 Celsius hőmérsékletre hevítve, lassú tempóban hűtötték le 1000 Celsiusra. Ma 500 Celsius hőfokon van az üveg. A leültetés során nagyon ügyelni kell arra, hogy a forró üvegtömegnek minden pontja pontosan egyforma temperaturájú legyen. A teljes leültetés előreláthatólag négy hónap múlva fog bekövetkezni. Akkor lehet dolgozni majd a tükör teljes előállításán.

Eltérően az eddigi tükörektől, ezt nem fogják bevinni vékony ezüstréteggel, hanem egy rendkívül finom alumínium-rezémulzió fogja helyettesíteni az ezüstöt. Sokéves tapasztalatok ugyanis azt igazolták, hogy az alumínium jobban veri vissza az ultraviolet-sugarakat, mint az ezüst.

Az égitestek megfigyelésénél nagy szerepe van ennek a körülménynek, minthogy a legtöbb megfigyelés nem közvetlenül a szem segítségével történik, hanem egy a teleszkópra szerelt fényképező kamera útján. Az emberi szem számára láthatatlan ultraviolet-sugarak ugyanis a leghatásosabban verődnek vissza a fényképlemezekre.

A Ritchey-teleszkópot szintén a Mount Wilson-intézetben fogják felállítani. Ettől az új tükörtől a csillagászat tudománya eddig ismeretlen felfedezésekre számít. A legtávolabbi társak, amelyeket optikus eszközök segítségével a Mount Wilson csillagvizsgálón le lehetett fényképezni, 150-200 millió fényévtávolságban fekvő társak. A Ritchey-tükör segítségével lehetségessé válik, hogy száz fényévtávolság távolságra fekvő objektumokat, vagyis ötezertrillió kilométerre fekvő csillagokat le lehessen fényképezni a fényképező lemezzel.

buitorait

tőlünk vásárolja, 3 előnye van

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Készpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZEKELY és RETI
Butorgyár R. T.
Fárgu-Mures, Bucuresti, Brasov

Select Mozgó **ORDOG SZIGETE** Select Mozgó
rendkívül izgalmas cselekményű kalandfilm, főszerepekben RONALD COLMAN (a Halál angyala film feledhetetlen főszereplője) és a gyönyörű Ann Harding. Monopoll United Artists film

Mihalache és Lupu béke- úija Dobrestibe

Két epizód a lupisták és a nemzeti parasztpárt kibéküléséről.
Lupu a báránybőrbe bujt farkas

Bucuresti, március 19. A Capsában a román politika börtönjében egész héten a lupisták és a nemzeti parasztpárt való beolvadásáról folyt a pletyka.

Ezuttal arról a nagy erővel kibombant barátkozásról volt szó, amely egyrészt Lupunak, másrészt Mihalachenak szívében volt elfojtva és amely most, a nagy kibékülés alkalmával szabad utat nyerhetett.

Az elmúlt hét elején Mihalache és Lupu, közvetlen azután, hogy kialakultak a kibékülést követő éjszakának a mámorát, szép kettesben elutaztak Bucurestiből, mint valami ifjú pár, hogy felidézék a múlt szép emlékeit.

Nászút Dobrestibe

Talán a devizatilalom miatt nem utaztak külföldre és meg elégedtek a muscainegei Dobresti nyugalmával, ahol Mihalache kis birtoka van.

Kedden reggel elegáns limousin (Armand Calinescu tulajdona) jelent meg az Athenae Palace hotel előtt. Egész sereg szolgálta meg az autót dr. Lupu börtöndíjával. A hosszú horgász botot alig lehetett elhelyezni az autó oldalán. Nagy szerűen felszerelve bőröndökkel, horoggal, grapp Fomitell (amit úgy szerelt dr. Lupu) az autó Mihalache lakása felé hajtott.

Dr. Lupu felkiáltott. Mihalache már várta és derűsen, mint egy fiatal menyasszony kiáltott le a megtért barátoknak — jövök már, jövök.

A „báránybőrbe bujt farkas”

Amikor báránybekecsében meglátta Lupu dr.-t így szólt:

— Milyen szép báránybekecsed van.
— Szép... hát nem ismered? Nem emlékszel, hogy ebben voltam akkor is, a mikor azt mondtad, hogy báránybőrbe bujt farkas vagyok.

Ez a rövid párbeszéd eszébe juttatta a két parasztlevelet, azt a kis epizódot, amely tulajdonképpen kiindulópontja volt kibékülésüknek. A legutóbbi választások után Mihalache egyedül ült egy asztalnál, az Enescu étteremben. Dr. Lupu éppen tavozni készült. Már rajta volt a báránybekecs, amikor odaköszönt ellenfelének:

— Jó napot Mihalache.
— Jó napot Lupu.
— Te Mihalache, alaposan elintézték minket a választásokon ezek a liberálisok, hogy ellopták a szavazatainkat...
— Te Lupu, most aztán láthatod, hogy mi alattunk mégis csak szabadabb választások voltak, mint ezek alatt. És Te mégis folyton tiltakoztál.

— Hagyjuk csak, hagyjuk, alattatok is éppen elég szavazatot loptak el, tudom én azt. Igaz ugyan, hogy nem loptatok úgy mint ezek...

Lupu ezután rámutatott saját bekecsére és mosolyogva kérdezte Mihalachet:
— Mond te Mihalache, melyik igazabb parasztpárti kettőnk közül. Te vagy én? Te a Te ingeddél, vagy én ebben a bekecsben?

— Báránybőrbe? —
— Valódi báránybőrbe? —
— Nos hát akkor — mondotta Mihalache — én azt hiszem, hogy Te báránybőrbe bujt farkas vagy...

Erre mind a ketten jóízűen kacagni kezdtek. Lupu szélesen Mihalache felé nyújtotta két kezét, hosszasan, keményen megrázta régi bajtársának jobbját, majd leült az asztalhoz és halkán sutogva beszélgetni kezdtek.

Nyolc év után először bizalmasan és bensőségesen.
Három hétre rá létre jött a fuzió.

Topoloveniben

A „Buick” magával ragadta a két egy másra talált jó barátot, a két román parasztlevelet.

A Dobrestibe vezető út Topolovenin. Mihalache rezidenciáján vezet Dobrestibe. Az autó csak rövid ideig állott meg Mihalache szerény tanítói háza előtt. Per

cek alatt összegyűlt a falu apraja, nagya, körülölgött a két politikus, éljenezték őket, segítettek a friss élelmiszerekkel telt kosarakat elhelyezni az autóban, amely alig tudott elindulni a nagy tömegtől.

Lina mamánál

Dél felé értek Dobrestibe. A vendéglátó ház küszöbén Lina mama (Mihalache édesanyja) könnyező szemekkel tárta ki karjait Lupu felé.

— „Az én fiam” megint itt van?
Lupu is könnyezve ölelte meg az öreg asszonyt.

A két barát máris az ebéd után érdekeltődött. A tokány után bor jött. A kert-

Es az időjárás árt az Ön bőrnek!

On azonban könnyen védekezhetik ellene, Nivea-Creme-vel! Dörzsölje be minden este, de nappal is, ahányszor kimegy a szabadba, arcát és kezét Nivea-Creme-vel. Bőre finom lesz és rugalmas, a széllel és az időjárás viszontagságaival szemben ellenálló és megkapja azt a friss, egészséges külsőt, amelyet a fiatalságnál olyan szívesen megcsodálunk.
NIVEA CREME: Lei 16. — Lei 72.

A legfőbb semmitőszék is helyben- hagyta a Bruno Seletzki ötéves börtönbüntetését

A Sorbonne jogi professzorai az ítélet megsemmisítését véleményezték

Bucuresti, március 19. Bruno Seletzky, akit a hadbírók katonai iratok megszerzése és hatósági pecsét felvétele miatt ötéves börtönrre ítéltek el, a legfőbb katonai semmitőszékhez fellebbezte meg az ítéletet, ez a fórum azonban a büntetést helybenhagyta. Seletzky védői erre a legfőbb polgári semmitőszékhez fordultak fel és kérték az ítélet megsemmisítését arra való hivatkozással, hogy a hadbírók nem volt illetékes Seletzky ügyében ítélni. Az ügyet a legfőbb semmitőszék két ülésen át tárgyalta. Közben a semmitőszék egyik tagja, Volenti tanácsos megbetegedett, ezért az ügyet a semmitőszék második szekciójára vetették át és újra letárgyalta.

A tegnapi tárgyaláson Mihail Mora ügyvéd az ítélet megsemmisítését kérte, hivatkozással arra, hogy az ostromállapot 1933 augusztus 3-án megszűnt, Seletzky letartóztatása pedig csak 15-én következett be. Ugyanezt a tételt igyekeztek bizonyítani Vintila Dongoroz és Istrate Micescu, az ország két legismertebb büntetőjogi speciális taja. Utóbbi felolvasta azokat a szak-

véleményeket is, amelyeket külföldi jogtudósoktól kértek be a per anyagára vonatkozólag. A Sorbonne jogi fakultásának négy professzora, a prágai egyetem büntetőjogi tanára és a párizsi ügyvédi kamara dékánja valamennyien a hadbírók illetéktelenségét hangoztatták. Ezekkel az argumentumokkal szemben Ciurea semmitőszéki ügyész az ítélet fenntartását kérte. A semmitőszéki tanács háromnegyed óráig tartó tanácskozás után vissza utasította a felfolyamodást és ezzel az ítélet jogerőssé vált.

— Az amerikai kormány egyelőre nem tesz lépéseket a bimetalizmus bevezetése érdekében. Párizsból jelentik: A Chicago Tribune európai kiadásának newyorki értesülései szerint az amerikai kormány közelmúltból nem fog tenni semmi lépést a bimetalizmus behozatala érdekében. Beavatott helyen úgy tudják, hogy amerikai hivatalos helyen alando érdeklődés sel és figyelemmel kísérik az ezüstpiac helyzetét, de az az álláspont alakult ki, hogy be kell várni, míg a kérdés magától rendeződik, ami bekövetkezik, ha az államok ratifikálnák a londoni ezüst-egyezményt.

Hiller-Stalin

B. Isten: Marxizmus — Hitlerizmus. Két szélsőséges irány ki-tünő párhuzama L. 30.—
Coudenhove-Kulergi: Stalin és Tsa L. 30.—
Franz Werfel: Elhetünk-e istenhit nélkül? L. 30.—

Kapható

LEPAGE-nál

Vidékre utárvétél. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

Nyilván- mány java

Miért csak a Ban-
közül. Meghossz-
nemzet

Bucuresti, március ma délutáni számában mentálja azokat a amelyeket a kormány ment elé terjeszt. Az terében a konverziós amelynek végleges.

Azok a fórumok, amelyek parlamentet még megvitatták, lé- kat már nem eszköz- jebb olyan passzusok hatni, amelyek a tör- re technikáját érinti.

A javaslat, mint- megírta, 50 százalé- zógazdák tartozásait, belül kifizetési tartozás 70 százalékos, míg az- nek 60 százalékos és javaslat, ilyen körü- berális kormány ko- meglehetősen radikál- a javaslat egyébkénti irányulnak, hogy a- közötti viszony rende- ban és minél autom- végbe.

Csak-
kárta-

A törvényjavaslat- akik a konverzió kö- szenvednének, egyed- lat igyekeznek kártala- állam tartozik költsé- dön keresztül évi 450- és ezt az összeget a B- rendelkezésére bocsát- zeti Bank ebből fed- váltótárcájának elérté- szenvedett vesztesége- két irányban is erőte- képezi. Egyesek és kö- zeti parasztpárt ké- hogy az állam nincs- hogy akár a Banca- gassa, mert a kínos- terheknek magára ve- azt kérdik, hogy mié- tionala az, amely- mezőgazdasági tartoz- san szenvedett veszté- Az Adeveral szerin- gazdasági rendszeré- lyes platformot talál- szes hitelezők legaláb- tassanak. Semmieste- a téren a Banca Na- kivétel: statuálni. L- olyan járadékpapirt- nek hasznát látják. Nationala, hanem az- zők is. Legfeljebb a- is kénytelenek volna- szét a terheknek és- lyek a maj nemzedé- nek.

Egy másik kérdés

A börtön- az ötévre

Bucuresti, március vényszek néhány hó- börtönrre ítélte el Jo- maria volt tisztviselő- scdást nyert, hogy a- kedett. Macavei azót- lakója büntársaival- ugyanazon vétség m- ben részesültek.

Az állambiztonság- cselőtt újabb kémsz- Megállapítást nyert,- tulról az utóbbi hete- jüttek át szovjekkuri- lai különösképpen a- vezettek. Megállapít- cavei a börtönből is- tart fenn a kuriokk- re házkutatást tarto- jában, ahol nem kis- mas orosz és román

Nyilvánosságra hozták a kormány konverziós törvényjavaslatának szövegét

Miért csak a Banca Nationala kártalanítja az állam az összes hitelezők közül. Meghosszabbítják a lakbérleti törvényt. Nehézségekbe ütközik a nemzeti munka védelméről szóló javaslat elkészítése

Bucuresti, március 19. Az Adeverul ma délutáni számában Scrutator kommentálja azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a kormány közölte a parlament elé terjeszt. Az érdeklődés homlokterében a konverziós törvénytervezet áll, amelynek végleges szövege elkészült. Azok a fórumok, amelyek a javaslatot annak parlament elé való terjesztéséig még megvitatták, lényeges változtatásokat már nem eszközölhetnek rajta, legfeljebb olyan passzusokat fognak módosítani, amelyek a törvény keresztülvételére technikáját érintik.

A javaslat, mint azt az Uj Kelet is megírta, 50 százalékkal esökkenti a mezőgazdák tartozásait. Ha az adós két éven belül kifizeti tartozásait, úgy a redukció 70 százalékos, míg az öt éven belül fizetőnek 60 százalékos esőkkentést biztosít a javaslat. Ilyen körülmények között a liberális kormány konverziós tervezté megkezdésén radikálisnak mondható és a javaslat egyébkénti intézkedései is oda irányulnak, hogy a hitelezők és az adós közötti viszony rendezése minél gyorsabban és minél automatikusabban menjen végbe.

Csak a Banca Nationala kártalanítja

A törvényjavaslat a hitelezők közül akik a konverzió következtében károkat szenvednek, egyedül a Banca Nationala kártalanítja. Eszerint az állam tartozik költségvetésébe 15 ezrenkénti keresetű évi 450 millió lejt felvenni és ezt az összeget a Banca Nationalának rendelkezésére bocsátani, hogy a Nemzeti Bank ebből fedezze mezőgazdasági váltótárcájának elértéktelenedése folytán szenvedett veszteségeit. Ez az intézkedés két irányban is erőteljes kritika tárgyát képezi. Egyesek és közöttük főleg a nemzeti parasztpárt képviselői, úgy vélik, hogy az állam nincs abban a helyzetben, hogy akár a Banca Nationalát is támogassa, mert a kincstár nem képes újabb terheket magára venni. Mások viszont azt felelik, hogy miért csak a Banca Nationala az, amely kártalanítást kap a mezőgazdasági tartozásokkal kapcsolatosan szenvedett veszteségeiért.

Az Adeverul szerint Románia jelenlegi gazdasági rendszerében kelleve valamelyes platformot találni arra, hogy az összes hitelezők legalább részben kártalanítsanak. Semmiesetre sem szabad ezen a téren a Banca Nationalával szemben kivételt statuálni. Lehetséges talán egy olyan járadékpapírt kibocsátani, amelynek hasznát látják nemcsak a Banca Nationala, hanem az összes többi hitelezők is. Legfeljebb a későbbi generációk is kénytelenek volnának viselni egy részét a terheknek és szenvedéseknek, melyek a mai nemzedék vállaira nehezdednek.

Egy másik kérdés, amely a kormányt

foglalkoztatja, a nemzeti munka védelmének problémája. Az állam igyekszik kereseti lehetőségét teremteni a munkanélkül álló román elemek számára. Az ipar és a munkaügyi miniszterek feladata ennek a kérdésnek a megoldása. Teodorescu mérnök, ipariügyi miniszter a szombati minisztertanácsán már be is mutatta a vonatkozó törvényjavaslatot, amely radikális intézkedéseket tartalmaz. A vállalatok vezetésében 90 százalékot kell hogy képezzen a román elem és a tisztviselők és munkásszemélyzet által kapott fizetések valamely vállalat által folyósított fizetéseknek 90 százalékát kell hogy képezzék.

Ezek az intézkedések azonban bizonyos akadályokkal találják magukat szemben. A külföldi tőkeek az eddigi érvényben lévő törvények alapján tekintélyes összegeket investálnak, minthogy ezek a törvények lehetővé tették számukra, hogy a vezetésben a saját maguk által kiválasztott személyeket alkalmazzák. Az a kérdés merült most fel tehát: ha a külföldi tőke a jelenleg érvényben lévő rezsim alapján volnult be az országba, lehetséges-e most egy másik rezsim rendelkezései alá helyezni őket? A második akadály a romániai és a külföldi tőke együttműködésének kérdése. A liberális párt programjában komoly helyet foglal el a külföldi tőkével való kapcsolatok kimélyítése. A kormány abszolút szükségesnek tartja a termelés fokozását, még pedig azon beruházások segítségével, amelyek a külföldi tőke tenne lehetővé. A nemzeti munka védelméről szóló javaslat leg alább is megnehezítené új iparvállalatoknak külföldi tőke segítségével való kezdeményezését. Ez a megfontolás késztette a kormányt arra, hogy a kérdést miniszterközi bizottság megvitatásának vesse alá.

Mi lesz a lakbérleti törvénnyel

Napirenden szerepel végül a lakbérleti törvény kérdése. Valószínű, hogy a jelenlegi törvényt meg fogják hosszabbítani. Ez egyébként Tatarescu miniszterelnök kívánsága is. A törvény meghosszabbítása ellen Slavescu pénzügyminiszter emelt szót, hivatkozva arra, hogy a jelenlegi törvény értelmében az állam kell, hogy viselje a tisztviselők és nyugdíjasok lakbér-differenciáját. Az Adeverul a pénzügyminiszter kifogásait alaptalannak tartja. Igaz ugyan, hogy a pénzügyminisztérium mintegy husz millió lejt fizet ki tisztviselők és nyugdíjasok lakbérére. Ezzel szemben a törvény két százalékos pótléteket vetett ki a lakbérleti szerződésekre, éppen hogy ez a differencia fedezhető legyen. A pénzügyminisztérium tehát ötven millió lejt keres ezen az üzleten.

Eppen ezért kormánykörökben bizonyosra veszik, hogy a minisztertanács különösebb vita nélkül fogja elhatározni a lakbérleti törvény meghosszabbítását.

A börtönből is folytatta tevékenységét az öt évre elítélt chisineui szovjetkém

Házkutatás egy börtöncellában

Bucuresti, március 19. A chisineui törvényszék néhány hónappal ezelőtt öt évi börtönrre ítélte el Jon Macaveit, a primaria volt tisztviselőjét, akiről bebizonyosodást nyert, hogy a szovjet javára kémkedett. Macavei azóta a chisineui börtön lakója büntetésével egyetemben, akik ugyanazon vétség miatt kisebb büntetésben részesültek.

Az állambiztonsági hatóságok röviddel ezelőtt újabb kémszervezetre bukkantak. Megállapítást nyert, hogy a Dnyeszteren túlról az utóbbi hetekben ismét gyakran jöttek át szovjetkurirrok. A nyomozás számai különösképpen a chisineui börtönhöz vezettek. Megállapítást nyert, hogy Macavei a börtönből is szoros összeköttetést tart fenn a kurirokkal. A sziguranca erre házkutatást tartott a tisztviselő cellájában, ahol nem kis meglepetésre hatalmas orosz és román nyelvű levelezést ta

láltak. A felfedezés kinos feltűnést keltett. Az ügy aktáit a chisineui sziguranca vezérfelügyelőségéhez tették át, amely szigorú vizsgálatot vezetett be.

J. Schwartz toplíjai orth. főrabbi ur személyes ellenőrzése mellett, szigoruan rituális előírás szerint töltött

HUSVÉTI BORSZÉKI BORVIZET

hozunk forgalomba, amely valamennyi lerakatunknál, nemkülönben borszéki borvizkezelőségünkönél (Borsec, jud. Mures) bármely mennyiségben kapható.

mindent tisztít, semmit sem károsít

Borzalmas vihar söpört végig Franciaország és Belgium egyes részein

Párizs, március 19. Franciaország több departementjában orkászzerű széllel párosult hatalmas viharok dühöngöttek záporokkal s helyenként felhőszakadásokkal is. A legnagyobb pusztításokat vitte véghez a vihar a Donzy és Moulins közötti területen, ahol csaknem száz háztetőt sodort el, fákat tépett ki tövestől s ávirópóznákat döntött utakra és a vasuti pályákra. A szélrohamok az éjfélig be-

őkezett jelentések szerint három személy autót és hét lófogató kocsit az uttétról lesodortak s árokba döntöttek. Brüsszel, március 19. Hennegan és Namur kerületekben orkán pusztított. Charleroi és Namur telefon- és táviróösszekötései megszakadtak. A vihar számos élő fát is kidöntött s a városokban is károkat okozott.

Jön! SELECT MOZGO március 22-é kezdettel AVE MARIA (Bölcsődal). Főszerepben: Dorothea Wieck Monopol. Paramountfilm. Jön!

Két regáti falut a szó szoros értelmében elnyelt a föld

Kafasztrófális méretű földcsuszamlások Vaslui és Falciu megyékben

Bucuresti, március 19. A tavaszi olvadások beállta óta az egész régi királyság területén földcsuszamlások voltak észlelhetők, melyek néhány nappal ezelőtt a doftanai vasuti állomásnak a melybe való sülyvedését idézték elő. Most a Falciu megyei Oltenesti községet érte utol a végzet. A falu a szó szoros értelmében elcsúszott és egész lakossága hajléktalanná vált. A szerencsétlenségről az alábbi tudósítás számol be:

Oltenesti község nyugati részén néhány nappal ezelőtt földcsuszamlás történt. Néhány ház összeomlott, másoknak a falai repedeztek meg, úgyhogy lakhatatlanná váltak. A hajléktalantokat a falu keleti részén helyezték el. Kezdetben azt hitték, hogy a földcsuszamlás csak a falu nyugati részére fog szorítkozni, ahol földalatti vízfórrások vannak. Negyvennyolc óra sem telt el azonban és a falu keleti felében következett be erőteljes földcsuszamlás, amelynek következtében tíz ház omlott össze. Egy ucca teljesen eltűnt, szőlőtőkék és gyümölcsfák kerültek arra a helyre, ahol egykor a házak állottak. Egy kut csaknem száz méter távolságra sétált el és egy szomszédos ház udvarán kötött ki. Viz változatlanul van a kutban. Számos bükk és tölgyfa a föld alá került, úgyhogy csak koronájuk látszik ki. A falu külső képe is teljesen megváltozott. A

mélyebben fekvő területek kiegyenesedtek, a dombok helyét pedig mély sáncok foglalták el.

Ugyanezen a napon egy Oltenesti mellett fekvő faluban is megkezdődtek a földcsuszamlások, amelyek azóta szakadatlanul tartanak. Mintegy 40-50 hektári területen történtek olyan eltolódások, hogy ez az egyéb két termékeny földt eljeseen hasznavehetetlenné vált, hatalmas károkat okozva tulajdonosainak. Oltenesti község szombatról vasárnapra virradó éjszaka csaknem teljesen a föld alá került. Egyetlen ép ház nem maradt a községben. Enciu megyei prefektus és Costese uornagy, a esendőrlegió parancsnoka szálltak ki a helyszínre, hogy megtegyék a szükséges óvintézkedéseket.

Bucuresti, március 19. A vasluimegyei Jigoreni község területének nagy része eltolódott. Negyvennyolc ház omlott össze. A lakosság remélten menekül a faluból.

OLLA GUM a legjobb védő fertőző betegségek ellen

...arcus 20.
...ntavásárt
...-Avivban!
...arra utazóknak be
...s előtt egy
...ó-tikettet,
...kedvezményre ad
...dvezmények között
...utazás is Palesz.
...gál a romániai
...A. Mibashan veze-
...EM
...voiaj Bucuresti.
...Telefon 3.2160.
...szólalt meg. A
...huztak rá dr.
...ajára, melyet 1926
...restiben.
... (h. e.)
...n bőrének!
...e, Nivea-
...de nappal
...és kezeit.
...NIVEA
...NIVEA-CREME
...helyben-
...éves
...semmitését
...helyeket külföldi
...be a per anyagá-
...Sorbonne jogi fa-
...esszora, a prágai
...tanára és a pári.
...lékánja valamenny
...illetéktelenségét
...el az argumentu-
...rea semmitéséki
...tartását kérte. A
...háromnegyed
...ás után vissza-
...odást és ezzel az
...ány egyelőre nem
...lizmus bevezetése
...entik: A Chicago
...ásának newyorki
...amerikai kormány
...anni semmi lépést
...zatala érdekében.
...tudják, hogy ame-
...l'andó érdeklődés
...érik az ezüstpac
...áspont alakult ki.
...a kérdés magá-
...vetkeznek, ha az
...a londoni ezüst-
...Stalin
...Hitlerz-
...irány ki-
...L. 30.-
...Stalin és
...L. 30.-
...k-e istenhít
...L. 30.-
...ó
...E-nál
...Cluj
...je az olcsó köny-
...ékét.

SPORT

„Pihenő-meccset“ játszott a NAC Clujon

Meglepetések napja a nemzeti bajnokságban: az Universitatea a Crisanától, a Kinizsi a Venustól szenvedett vereséget

Cluj, március 19. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján ismét bebizonyosodott, hogy a futballhoz a tudáson kívül szerencse is kell. All ez elsősorban a Crisana—Universitatea meccsre, melynek favoritja a nagyobb technikai tudású és erősebb felállítású egyetemi csapat volt és ennek dacára a Crisana könyvelte el a mérkőzés értékes két pontját. Bucurestiben ugyancsak a favorit Kinizsi szenvedett vereséget a Venustól, mely tudásban kerántsem multa felül ellenfelét. Timisoarai Ripensia könnyen győzött a Mures ellen, ugyancsak megerősítés nélkül szerezte meg a két pontot a NAC és a rossz napot kifogott Romaniától.

A külföldi eredmények közül meglepetés a magyar bajnokságban a Bocskai gyenge játéka, amelytől a Nemzeti egy értékes pontot vett el.

Részletes eredmények a következők:

NAC—Románia 4:1 (2:0)

Cluj, március 19. (Az Uj Kelet tud.) Vajlik be őszintén, sokkal többet vártunk a NAC-tól vasárnapi játéka alkalmából. Kétségtelen, hogy elegáns, tologató játékokat mutattak, azonban az együttesen meglátszott az elbizakodottság, hiányzott az iram és ezzel a mérkőzés sokat vesztett szépségéből. A NAC egyébként a következő felállításban játszott: Czinczér, Barta — Stettner, Moskó — Juhász — Krausz, Glanczmann—Kovács—Rónai—Bodola—Kocsis. Románia: Munteanu II, Doci—Krischoffer, Parkas—Kriza—Felecan, Coborzan—Munteanu I—Dinescu—Felecan II—Capusan. A NAC kezd, a 3. percben süvit el Bodola első bombája. A NAC állandó támadásban van, mignem az 5. percben Rónai tisztá labdát ad

Kovácsnak, ki védhetetlenül teszi be. 1:0.

További NAC támadások után gyakran jut szóhoz a Románia, támadásai azonban erőtlenekek. A 8. percben Kocsis ereszt meg hatalmas, de eredménytelen bombát. A 9. percben kitűnő alkalma van a Romániának egyenlítésre, Capusan labdájára Czinczér kifut, a labda biztosan megy kapura, az utolsó pillanatban azonban Stettner ideális helyezkedéssel kifejezi a biztos gólnak látszó labdát. Nagy helyzet volt! A 23. percben Munteanunak van kitűnő alkalma védési tudományát csillogtatni: Rónai közeli lövést elvetéssel védi. A következő percben Dinescu a 16-osról éles lövést ereszt meg. Czinczér a labdát kiejti, majd rávetéssel, de nagy szerencséjével újból elcsúsz. A 34. percben újabb NAC gól esik.

Kovács szélreadott labdáját Kocsis védhetetlenül lövi kapuba. 2:0.

A 38. percben Coborzannak van jó helyzete, azonban mellé lö. A 41. percig főként van a Románia, amikor Juhász hence miatt szabadrugás a NAC ellen, Krischoffer mellé lö. Tovább Románia főlénytel ér véget a féldő.

A második féldőben a NAC változtat összeállításán. Glanczmann halfba megy, helyét Moskó foglalja el. Változatos játékok után

a 13. percben Bodola kiszökik és, Kriza mellett fault-gyanus helyzetből egy lépésről szerzi meg a NAC harmadik gólját. 3:0.

A mérkőzés mind szürkébb és unalmasabb lesz, élénkséget csak Kriza sorozatos faultjai hoznak.

A 22. percben Glanczmann könnyen huz el Krischofer mellett, Kovácshoz passzol, ez Rónaihoz és már 4:0.

A 24. percben Coborzan ismét jó helyzetben van, kapura lö, azonban Czinczér jó kapus: elvetéssel véd.

A 27. percben Stettner a 16-oson belül hencet véd. A megítél 11-est

háromszori megismétlés után Krischoffer betesz. 4:1.

A NAC már unja a játékot, nem ambicionálja a támadásokat. Glanczmann és Moskó adogatnak egymásnak. Cizának. A 42. percben van még kitűnő alkalma a NAC-nak. Kovács félpályáról végig cselezi a védelmet (nem nehéz a rámenős de a technikáival szemben lehetetlen Románia-bekken keresztülmenni) és két lépésről mellé lö. A Románia venné át a támadást, a bíró füttye azonban a mérkőzés végét jelenti.

Crisana—U 1:0 (0:0)

Oradea, március 19. Mint minden derby, ez a mérkőzés sem nélkülözte az ilyenkor uralkodó izgatott hangulatot. Az egyetemiekre súlyos hendikep volt, hogy a betegeskedő Sepi III. és Janovicie helyén tartálék bekel. Ghilezan dr.-ral álltak ki. Az első féldőben nyomasztó főlény jelzi az U jobb kvalitását, a Crisana védelme azonban, különösen Püllök kapus, hihetetlen jó napot fogott ki. Jónás kapufája, majd Ploesteanu közéről elhibázott lövése jelzi az egyetemiek főlényét az első féldőben, amely nem hozott eredményt. A másodikban azonban egy vitat ható konnerrugásból Barátky gólt fejel, viszont az U csatársora visszaesik és ezzel a mérkőzés a Crisana javára dönt el.

Ripensia—Mures 6:0 (3:0) Nemzeti bajnoki. A Ripensia könnyen győzte le ellenfelét.

Venus—Kinizsi 1:0 (0:0). Az eredmény meglepetés, azonban míg a timisoaraiak minden akcióját balszerencse kísérte, addig a Venus egyetlen egységes akciójából gólt ért el. Nemzeti bajnoki.

Amte—Tricolor 0:0. Nemzeti bajnoki.

Belföldi eredmények.

Cluj, Románia B—Unirea 2:0 (1:0). Az új cluj csapat gyenge, de biztató képeket árult el. BíróGoldstein. Románia törpék—Unirea B 3:0.

Brasov, CFR—Olimpia 8:1 (1:1).

Arad, Hakoah—ATE 2:0 (2:0). AAC—Tricolor 2:2 (2:1). Olimpia—Soimii 2:0 (0:0). Unirea—Tricolor 4:3 (1:3).

Timisoara, Ilsa—TAC 2:0 (0:0). A TAC veresége meglepetés.

Külföldi eredmények

Budapest, Ferencváros—III. Kerület 4:0 (3:0). Ujpest—Phobus 3:1 (1:1). Bocskai—Nemzeti 1:1 (1:0). Meglepetés. Kapos

KÖZGAZDASÁG

Küszöbön áll a cukorkartell megalakulása

40 százalékkal emelkedett a cukor ára

Cluj, március 19. A romániai fűszerpiacon néhány nap alatt a romániai piac életében szinte páratlan ár-emelkedés történt. A cukor ára hétfőre 40 százalékkal emelkedett. Az ár-emelkedés a legtöbb kiskereskedőt várattalánu érte, miután a cukorkartell felbomlása óta a cukor ára inkább eső, mint emelkedő tendenciát mutatott. A kiskereskedők a huszét szegőnra legnagyobb részét nem is látták el magukat cukorral és csak az előrelátók óvatosabb része jut nem megvetendő nyereséghez a cukor váratlan emelkedése által.

A cukor árának emelkedése a cukorkartell közeli megalakulásának a következménye. Már jelezte az Uj Kelet, hogy a cukorgyárak ismét tárgyalásokat kezdtek és ma már ugyszólván biztosra vehető, hogy a cukorkartell néhány napon belül ismét megalakul. A cukorár-emelkedés előrelátható volt már azért is, mert a nagyobb cukorgyárak kartellen kívül is csak óvatosan mentek lejjebb az árakkal, a kisebb gyárak pedig hamar kiáruzták magukat. Az a helyzet állott elő, hogy a cukor ára lassan amugyis emelkedett volna, miután csak a nagy gyár-

A lélek örök titok marad

Senki sem hatolhat be a lélek rejtelmeibe, senki sem fejtheti meg a nagy titkot. Sokszor egy pillanat, egy hang, egy kép olyan mély nyomokat hagy lelkünkben, mint a legbensőbb barátság. Egy nő suhan el mellettünk az élet meleg lehelletét árasztva maga körül, egy illat-

felhőt, amely úgy követ bennünket, mint az elérhetetlen boldogság álma. Ezért helyez minden ember olyan nagy súlyt a külső megjelenésére, azért olyan igényes a parfüm-jének és a köjni vizének megválasztásában. Nem pusztán véletlen tehát, hogy a művelő és előkelő emberek

Gyártmányaink minőségéért és tisztaságáért csak abban az esetben vállalunk felelősséget, ha azok védjegyünkkel ellátott eredeti csomagolásban vannak.

Royale Ambreeé

kölnivizet használnak

A ROYAL AMBRÉE az előkelő emberek kölni vize, amely az egyéniség követelménye

Royale Ambreeé
Legrain

kölniviz a legkitűnőbb, a legkoncentráltabb. Önmagát mulja felül.

váron Somogy—Kispest 2:0 (2:0). Miskolc-Hungária—Attila 2:0 (2:0) és Szeged-Budai II—Szeged 3:1 (2:0).

Bécs, Austria—Admira 5:2 (3:1). Hakoah—Libertas 1:1 (1:0). A többi bajnoki mérkőzések esőtől felázott pályák miatt elmaradtak.

rak rendelkeztek megfelelő készletekkel. A helyzet tehát megérett arra, hogy a cukorkartell ismét összeálljon ami meg is történt.

A cukor ára Clujon hétfőn a következő volt: angró kristály 28.20, kocka 30.20, detail kristály 29, kocka 31.

Tőzsde

Cluj, Buza 76—77 kg. 320—325, rozs 210—215, takarmányárpa 175—180.

Constanta, Tengeri szilárd, 160 lej Craiova Tengeri élénkebb, 135—140 lej kg.

Tececi, Zab 39—40 kg. 140—145 lej kilogramonként.

Galati, Buza 76—77 kg. 370, árpa 58—59 150, zab 40 kg. 155—160, rozs 70 kg. 200, uttengeri 115, ötengeri 210.

Külföldi gabonatorzsdék

Winnipeg, Buza máj. 67.87, ju. 69.12, árpa máj. 40.25, ju. 41.25.

Pénzpiac

Bucaresti tőzsde, Zürich 32.35—32.70 Berlin 29.65—40.50, Newyork 100—106, London 509—519, Párizs 6.58 és fél—6.63 háromnegyed, Milano 8.60—8.72, Prága 4.10—4.13, Bécs 23.25—23.35, Amszterdam 67.35—67.85, Brüsszel 23.35—23.60.

Zürich, Bucaresti 308, Amsterdam 208.55, London 15.74, Milano 26.55, Belgrad 7.00, Wien 73.30, Berlin 122.95, Newyork 3.09 háromnegyed, Párizs 20.38, Prága 12.85, Varsó 58.32 és fél.

Zsidó á

A „Petit Parisien

Párizs, március legutóbbi számát német birodalmi niszterium egyik iyet a miniszterium seihéz intézett. Az irányulnak, hogy Németországgal s hamis jelentésekkel egyes népek és áll megzavarják. Szó utasításban: „A tá viszony megzavarás lent Németországtól. Részletes instra ténium arra nézve resztül az ilyen m kat meg kell veszt kell nyerni díjat, kell vásárolni a kell csapni a rádió séges lapokhoz, ha el az ágensnek, ha hírnevét. Külön Göbbe's külföldi

Tavaszi és izzit

Francia

Németország

Párizs, március darul egyelőre mé rülő szeszizés pá amely szerint Franciaország között titk re a leszerelési ke ben. Az egyezmény zás akart lenni az morandum ellen, csőtör nemrégiben alsóházban, hogy vbbi tárgyalások formula alapján tani Németország ságát. A francia-c mény jelenlegi sz a francia fegyver metországnak meg si állománya bizo tonai létszáma fel tonai egyenjóság az egyezmény a eleget tesz annak vánásának, hogy relési egyezményb esetleges szankciók elgondolás szerint

Három itéltel véres segít

A CS

Cluj, március 19. rossz gyermekek köz jon a Breiner fiúk, a szédok is, hogy nem apjukat. Egy ilyen február másodikán komolyabb követke mert a verekedés a közbelépet.

Lebruár másodikán levő Breiner-féle vet tulajdonosával, Brei veszett két fia, a 21 gász és a 17 éves g veszekedést vereked nem éppen első alka verték apjukat, aki ségre szaladt és ott telt. A rendőrségró

SPORT

„Pihenő-meccset“ játszott a NAC Clujon

Meglepetések napja a nemzeti bajnokságban: az Universitatea a Crisanától, a Kinizsi a Venustól szenvedett vereséget

Cluj, március 19. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján ismét bebizonyosodott, hogy a futballhoz a tudáson kívül szerencse is kell. All ez elsősorban a Crisana—Universitatea meccsre, melynek favoritja a nagyobb technikai tudású és erősebb felállítású egyetemisták csapat volt és ennek dacára a Crisana könyvelte el a mérkőzés értékes két pontját. Bucurestiben ugyancsak a favorit Kinizsi szenvedett vereséget a Venustól, mely tudásban kerántsem multa felül ellenfelét. Timisoaran a Ripensia könnyen győzött a Mures ellen, ugyancsak megerőtetés nélkül szerezte meg a két pontot a NAC és a rossz napot kifogott Romaniától.

A külföldi eredmények közül meglepetés a magyar bajnokságban a Boeszkai gyenge játéka, amelytől a Nemzeti egy értékes pontot vett el.

Részletes eredmények a következők:

NAC—Romania 4:1 (2:0)

Cluj, március 19. (Az Uj Kelet tud.) Vajlik be ösztintén, sokkal többet vártunk a NAC-tól vasárnapi játéka alkalmából. Kétségtelen, hogy elegáns, tologató játékokat mutattak, azonban az együttesen meglátszott az elbizakodottság, hiányzott az iram és ezzel a mérkőzés sokat veszített szépségéből. A NAC egyébként a következő felállításban játszott: Czinczér, Barta — Stettner, Moskó — Juhász — Krausz, Glanczmann—Kovács—Rónai—Bodola—Kocsis. Romania: Munteanu II, Doici—Krischoffer, Farkas—Kriza—Felecan, Coborzan—Munteanu I—Dinescu—Felecan II—Capusan. A NAC kezd, a 3. percben süvit el Bodola első bombája. A NAC állandó támadásban van, mignem az 5. percben Rónai tiszta labdát ad

Kovácsnak, ki védhetetlenül teszi be. 1:0.

További NAC támadások után gyakran jut szóhoz a Romania, támadásai azonban erőtlenekek. A 8. percben Kocsis ereszt meg hatalmas, de eredménytelen bombát. A 9. percben kitünő alkalma van a Romaniának egyenlítésre, Capusan labdájára Czinczér kifut, a labda biztosan megy kapura, az utolsó pillanatban azonban Stettner ideális helyezkedéssel kifejezi a biztos gólnak látszó labdát. Nagy helyzet volt! A 23. percben Munteanunak van kitünő alkalma védési tudományát csillogtatni: Rónai közeli lövést elvetéssel védi. A következő percben Dinescu a 16-osról éles lövést ereszt meg, Czinczér a labdát kiejti, majd rávetéssel, de nagy szerencséjével újból elcsúsz. A 34. percben újabb NAC gól esik.

Kovács szélreadott labdáját Kocsis védhetetlenül lövi kapuba. 2:0.

A 38. percben Coborzannak van jó helyzete, azonban mellé lö. A 41. percig főként van a Romania, amikor Juhász hence miatt szabadrugás a NAC ellen, Krischoffer mellé lö. További Romania főlénytel ér véget a féldő.

A második féldőben a NAC változtat összeállításán. Glanczmann halba megy, helyét Moskó foglalja el. Változatos játékok után

a 13. percben Bodola kiszökik és, Kriza mellett faul gyanus helyzetből egy lépéssel szerzi meg a NAC harmadik gólját. 3:0.

A mérkőzés mind szürkébb és unalmasabb lesz, élénkiséget csak Kriza sorozatos fauljai hoznak.

A 22. percben Glanczmann könnyen huz el Krischofer mellett, Kovács hoz passzot, ez Rónaihoz és már 4:0.

A 24. percben Coborzan ismét jó helyzetben van, kapura lö, azonban Czinczér jó kapus: elvetéssel véd.

A 27. percben Stettner a 16-oson belüli hencet véd. A megítelt 11-est

háromszori megfúvással után Krischoffer betesz. 4:1.

A NAC már unja a játékot, nem ambicionálja a támadásokat. Glanczmann és Moskó adogatnak egymásnak. Cicáznak. A 42. percben van még kitünő alkalma a NAC-nak. Kovács félpályáról főként cselezi a védelmet (nem nehéz a rámenős de a technikával szemben tehetetlen Romania-bekken keresztülmenni) és két lépéssel mellé lö. A Romania venné át a támadást, a bíró füttye azonban a mérkőzés végét jelenti.

Crisana—U 1:0 (0:0)

Oradea, március 19. Mint minden derby, ez a mérkőzés sem nélkülözte az ilyenkor uralkodó izgatott hangulatot. Az egyetemisták sulyos hendikep volt, hogy a betegeskedő Sepi III. és Jancovici helyén tartalék bekel, Ghilezan dr.-ral álltak ki. Az első féldőben nyomasztó főlény jelzi az U jobb kvalitását, a Crisana védelme azonban, különösen Püllök kapus, hihetetlen jó napot fogott ki. Jónás kapufája, majd Ploesteanu közlelő elhibázott lövése jelzi az egyetemisták főlényét az első féldőben, amely nem hozott eredményt. A másodikban azonban egy vitatkozó kornerrugásból Barátky gólt fejel, viszont az U esatársora visszaesik és ezzel a mérkőzés a Crisana javára dönt el.

Ripensia—Mures 6:0 (3:0) Nemzeti bajnoki. A Ripensia könnyen győzte le ellenfelét.

Venus—Kinizsi 1:0 (0:0). Az eredmény meglepetés, azonban míg a timisoaraiak minden akcióját balszerencse kísérte, addig a Venus egyetlen egységes akciójából gólt ért el. Nemzeti bajnoki.

Amte—Tricolor 0:0. Nemzeti bajnoki.

Belföldi eredmények.

Cluj. Romania B—Unirea 2:0 (1:0). Az új cluji csapat gyenge, de biztató képességeket árult el. BíróGoldstein. Romania törpék—Unirea B 3:0.

Brasov. CFR—Olimpia 8:1 (1:1).

Arad. Hakoah—ATE 2:0 (2:0). AAC—Tricolor 2:2 (2:1). Olimpia—Solimii 2:0 (0:0). Unirea—Tricolor 4:3 (1:3).

Timisoara. Ilsa—TAC 2:0 (0:0). A TAC veresége meglepetés.

Külföldi eredmények

Budapest. Ferencváros—III. Kerület 4:0 (3:0). Újpest—Phöbus 3:1 (1:1). Boeszkai—Nemzeti 1:1 (1:0). Meglepetés. Kapos

KÜZGAZDASÁG

Küszöbön áll a cukorkartell megalakulása

40 százalékkal emelkedett a cukor ára

Cluj, március 19. A romániai fűszerpiacon néhány nap alatt a romániai piac életében szinte páratlan ár-emelkedés történt. A cukor ára hétfőre 40 százalékkal emelkedett. Az ár-emelkedés a legutóbb kiskereskedőt várta, miután a cukorkartell felbomlása óta a cukor ára inkább eső, mint emelkedő tendenciát mutatott. A kiskereskedők a husvétii szeszóra legnagyobb részét nem is látták el magukat cukorral és csak az előrelátók óvatosabb része jut nem megvetendő nyereséghez a cukor váratlan emelkedése által.

A cukor árának emelkedése a cukorkartell közeli megalakulásának a következménye. Már jelezte az Uj Kelet, hogy a cukorgyárak ismét tárgyalásokat kezdtek és ma már ugyyszólván biztosra vehető, hogy a cukorkartell néhány napon belül ismét megalakul. A cukoráremelkedés előrelátható volt már azért is, mert a nagyobb cukorgyárak kartellen kívül is csak óvatossan mentek lejjebb az árakkal, a kisebb gyárak pedig hamar kiáruzták magukat. Az a helyzet állott elő, hogy a cukor ára lassan amugyis emelkedett volna, miután csak a nagy gyár-

A lélek örök titok marad

Senki sem hatóhat be a lélek rejtelmeibe, senki sem fejtheti meg a nagy titkokat. Sokszor egy pillanatra, egy hang, egy kép olyan mély nyomokat hagy lelkünkben, mint a legbensőbb barátság. Egy nő suhan el mellettünk az élet meleg lehetőségét árasztva maga körül, egy illat-

felhőt, amely úgy követ bennünket, mint az elérhetetlen boldogság álma. Ezért helyez minden ember olyan nagy sulyt a külső megjelenésére, azért olyan igényes parfüm-jének és kölni vizének megválasztásában. Nem pusztán véletlen tehát, hogy a művészt és előkelő embereket

Gyártmányaink minőségéért és tisztaságáért csak abban az esetben vállalunk felelősséget, ha azok védjegyünkkel ellátott eredeti csomagolásban vannak.

Royale Ambreeé

kölnivizet használnak

A ROYAL AMBRÉE az előkelő emberek kölnivize, amely az egyéniség követelménye

Royale Ambreeé
Legrain

kölniviz a legkitünőbb, a legkoncentráltabb. Önmagát mulja felül.

váron Somogy—Kispest 2:0 (2:0). Miskolc—Hungária—Attila 2:0 (2:0) és Szeged—Budai II—Szeged 3:1 (2:0).

Bécs. Austria—Admira 5:2 (3:1). Hakoah—Libertas 1:1 (1:0). A többi bajnoki mérkőzések esőtől felázott pályák miatt elmaradtak.

rák rendelkeztek megfelelő készletekkel. A helyzet tehát megérett arra, hogy a cukorkartell ismét összeálljon ami meg is történt.

A cukor ára Clujon hétfőn a következő volt: angró kristály 28.20, kocka 30.20, detail kristály 29, kocka 31.

Tőzsde

Cluj, Buza 76—77 kg. 320—325, rozs 210—215, takarmányárpa 175—180. Constanta. Tengeri szilárd, 160 lej Craiova Tengeri élenkebb, 135—140 lej kg.

Tecuci, Zab 39—40 kg. 140—145 lej kilogramként.

Galati, Buza 76—77 kg. 370, árpa 58—59 150, zab 40 kg. 155—160, rozs 70 kg. 200, újtengeri 115, ótengeri 210.

Külföldi gabonátőzsdék

Winnipeg, Buza máj. 67.87, júl. 69.12, árpa máj. 40.25, júl. 41.25.

Pénzpiac

Bucuresti tőzsde. Zürich 32.35—32.70 Berlin 39.65—40.50, Newyork 100—106, London 509—519, Párizs 6.58 és fél—6.63 háromnegyed, Milano 8.60—8.72, Prága 4.10—4.13, Bécs 23.25—23.35, Amszterdam 67.35—67.85, Brüsszel 23.35—23.60.

Zürich. Bucuresti 308, Amsterdam 208.55, London 15.74, Milano 26.55, Belgrád 7.00, Wien 73.30, Berlin 123.95, Newyork 3.09 háromnegyed, Párizs 20.38, Prága 12.85, Varsó 58.32 és fél.

Zsidó á

A „Petit Parisien

Párizs, március legutóbbi száma német birodalmi minisztérium egyik ívet a minisztérium seihéz intézett. A irányuínak, hogy Németországgal hamis jelentések egy népek és áll megzavarják. Szó utasításban: „A viszony megzavar lent Németországtól. Részletes úntér ténium arra nézve részül az ilyen m kat meg kell vesz kell nyerni díjat kell vásárolni a kell csapni a rádió séges lapokhoz har el az ágensekhoz hírnevét. Külön Göbbe's külföldi

Tavaszi és izzó

Francia

Németország

Párizs, március dard egyelőre me ruló szenzációs pá amely szerint Fra ország között titko re a leszerelési ké ben. Az egyezmény zás akart lenni az morandum ellen. A esetőr nemrégiben alsóházban, hogy vábbi tárgyalások formula alapján n tani Németország ságát. A francia-o mény jelenlegi sz a francia fegyver metországnak meg si állománya bizot tonai létszáma fel az egyezménybe eleget tesz annak v ánságnak, hogy r elési egyezménybe esetleges szankciók elgondolás szerint

Három itélték véres segíts

A cse

Cluj, március 19. rossz gyermekek között a Breiner fiúk, akik szédok is, hogy nem apjukat. Egy ilyen e február másodikán komolyabb következméri a verekedés zaj közbelepett.

Lebruar másodikán levő Breiner-féle vend tulajdonosával, Brein veszeti két fia, a 21 gász és a 17 éves g veszekedést verekedés nem éppen első alkal verték apjukat, aki v segre szaladt és ott b telét. A rendőrségről

Zsidó ágensekkel dolgozik a külföldi német propaganda

A „Petit Parisien” szenzációs leleplezése Göbbels egyik titkos utasításáról

Párizs, március 19. A Petit Parisien legutóbbi számában szösz szerint közli a német birodalmi propagandaügyi minisztérium egyik titkos utasítását, amelyet a minisztérium összes külföldi ágenseihez intézett. Az utasítások főleg arra irányulnak, hogy a nemzeti szocialista Németországgal szembenálló országokat hamis jelentésekkel vezessék félre és az egyes népek és államok közötti jóviszonyt megzavarják. Szó szerint ez áll a titkos utasításban: „A többi államok közötti jóviszony megzavarása közvetve előnyt jelent Németországnak.”

Részletes instrukciókat ad a minisztérium arra nézve is, hogyan vigyék keresztül az ilyen műveleteket. Az újságírókat meg kell vesztegetni, a kiadókat meg kell nyerni díjtalan híradásokra, meg kell vásárolni a filmvállalatokat és be kell csapni a rádióállomásokat. Az ellenséges lapokhoz hamis híreket juttassanak el az ágensek, hogy aláássák a lapok jó hírnevét. Külön instrukciókkal látja el Göbbels külföldön dolgozó embereit az

ifjúság megnyerésére vonatkozólag. De hogy mily skrupulusmentes a németországi antiszemita rezsim, erre legjellemzőbb a következő passzus:

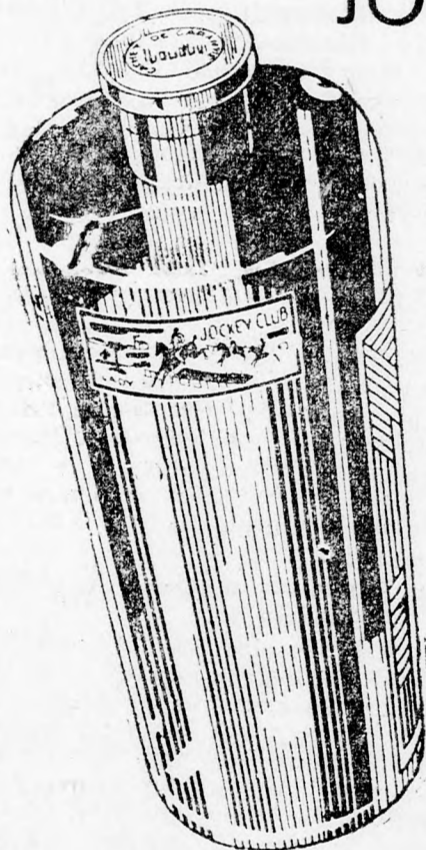
„A propaganda-központok minden lehetőséget el kell hogy kövessenek az ilyen kapcsolatok kiépítésére. Ilyen kapcsolatot sikerült kihasználnia a központnak röviddel ezelőtt, amikor Jankielewicz, több argentinai rádióállomás tulajdonosa, járt Németországban. Ennek az embernek rendkívül értékes anyagot adtunk pont a külföldi rádióállomások megkódítása érdekében. Ebben a tekintetben lényegtelen, hogy az illető személyiség nevezetesen zsidó-e avagy megértést tanúsít a német érdekek iránt. A buenos-airesi Jankielewicz például keleti zsidó, akinél rádióüzemeinek kedvezőbb üzleti kihasználása számított. Az ilyen emberekkel üzleti alapon kell tárgyalni és a legjobb üzleti feltételeket kell neki felajánlani.”

A Petit Parisien egymás mellett közli az eredeti német és a francia szöveget.

Annak a nőnek a kedvence, aki a disztinváltságot a fő vonzóerőnek tekinti.

JOCKEY CLUB kölnivíz

A nők, akik szeretik a halvány színeket, a fénytelen selymeket, a ruházat egyszerű szabását, akik előnyben részesítik a fekete, vagy szürke csukott autót a vörös roadsterrel szemben, akik tisztában vannak azzal, hogy a férfiak meghódítására más eszközök is rendelkezésre állanak, mint rikkó ruhák, mértéktelen ruhakivágások — minden kölnivíznél szívesebben használják a Jockey Club kölnivízet. A Jockey Club elővárszolja egy virágoskert minden illatgazdagságát a tavaszi éjszakán... Édes és mégis átható illata van, mert drága esszenciákból készült, amelyeket öröki ügyességgel kevert a parfümgyártás művészetének mestere. Jockey Club a disztinvált hölgy kölnivíze.

EAU DE COLOGNE
JOCKEY CLUB

A két Breiner fiu ellen hatóság elleni erőszak címén indult eljárás. A mai hadbírósi tárgyaláson a vádlottak azt vallották, hogy azért támadtak rá apjukra, mert az reprodukálhatatlan szavakkal szidalmazta tőle különváltan élő anyjukat. Tagadják, hogy a gipsz-szoborral fejbeütötték volna Petrisort, hanem azt állítják, hogy egyikük csak felemelte a szobrot.

A kihallgatott tanuk egyrésze látni vélte, amikor Breiner László fejbevégt a komiszárt, míg mások úgy vallottak, hogy ezt nem látták. Az ügyész súlyos büntetést kért a vádlottakra, míg a védő kérte a hadbírósi ítélet megváltoztatását, hogy enyhítő körülménynek számítsák be a vádlottak fiatal korát. A bíróság végül is bűnösnek mondta ki a vádlottakat hatóság elleni erőszak vétségéért és ezért Breiner Viktor három, Lászlót pedig egy hónapi fogházra, mindkettőt három évi politikai jogvesztésre ítélte.

Három, illetve egyhavi fogházra ítélték a Breiner-fiukat, akik véresre verték apjukat és a segítségére siető komiszárt

A családi háborúság epilógusa a hadbírósi ítélet előtt

Cluj, március 19. Még az ugynevezett orosz gyermekek között is hírhedtek Clujban a Breiner fiúk, akikről tudták a szomszédok is, hogy nem egyszer megverték apjukat. Egy ilyen eset ismétlődött meg február másodikán is, amely azonban komolyabb következményekkel is járt, mert a verekedés zajára a rendőrség is közbelépett.

Lobruár másodikán a Cuza Voda téren levő Breiner-féle vendéglőben a vendéglő tulajdonosával, Breiner Sándorral összeveszett két fia, a 21 éves Viktor, aki jószágos és a 17 éves gimnázista László. A verekedést a vendéglőből kihallgató kiabálásokra lett figyelmes egy az utcán tartózkodó nagyobb csoport egyetemi hallgató, akik szintén bemertek a vendéglőbe, ahol végre sikerült szétválasztani a verekedőket.

küldték ki a helyszínre, aki igyekezett lecsillapítani a még mindig izgatottan viselkedő Breiner fiukat és felszólította őket, hogy kísérik őt a rendőrségre, mert jegyzőkönyvet akar felvenni a történetről. A nagyobbik fiu azonban kijelentette, hogy nem mennek a rendőrségre, majd nekiugrott a komiszárnak és dulakodni kezdett vele. A kisebbik fiu bátyja segítségére sietett és egy nagy gipsz-szoborral fejbeverte a komiszárt. A nagy lármára, az utcán közelben tartózkodó rendőr a helyiségbe sietett. Ugyancsak a vendéglőből kihallgató kiabálásokra lett figyelmes egy az utcán tartózkodó nagyobb csoport egyetemi hallgató, akik szintén bemertek a vendéglőbe, ahol végre sikerült szétválasztani a verekedőket.

Ujabb öngyilkosság a Stavisky-ügyben

Párizs, március 19. A Stavisky aférő öngyilkosainak száma megint szaporodott. A fontainebleau-i erdőben egy padon középkori férfit vetek észre a járókelők, aki átvágott nyakkal, eszméletlenül hevert a földön, de még élt.

A rendőrség, amely autón érkezett ki az erdőbe, a súlyosan sebesültet gyorsan beszállította a kórházba, ott azután sikerült megállapítani, hogy az öngyilkos Emile Blanchard, a földművelésügyi minisztérium magasrangú tisztviselője, akinek nevét az utó-

bi napokban sűrűn emlegették a Stavisky bűnüggyel kapcsolatban. Blanchard kihallgatta a parlamenti vizsgálóbizottság és ő a keresztkérdések sulya alatt bevallotta, hogy 100.000 frankot kapott Staviskytól és sűrű összeköttetésben állott vele.

A parlamenti vizsgálóbizottság megkeresésére Cheron igazságügyminiszter utasította a Seine Département ügyészségét, amely már vádat emelt Blanchard ellen és a földművelésügyi miniszter egyidejűleg, mint jelen tettük, felfüggesztette állásától.

örök
marad

vet bennünket, mint
dógság álma. Ezért
olyan nagy súlyt a
azért olyan igényes
közni vízenek meg-
puszta véletlen te-
és előkelő emberek

breé

emberek kölni-
vetelménye

a legkötőbb,
centrálabb,
mulja felül.

felelő készletek-
megérett arra,
met összeálljon

hétfőn a követ-
ly 28.20, kocka
9, kocka 31.

le

320-325, rozs
175-180,
szilárd, 160 lej
kebb, 135-140

g. 140-145 lej

g. 370, árpa 58
5-160, rozs 79
stengeri 210.

67.87, jui.
ul. 41.25.

32.35-32.70
york 100-106,
6.58 és fél-
no 8.60-8.72,
23.25-23.35,
Brüsszel 23.35

8, Amsterdam
Milano 26.55,
Berlin 122.95
egyed, Párizs
6 58.32 és fél.

Mindenkihez!

Alulírott **Palma Cauciuc S. A.** közhírré teszi, hogy egyik megbízottja folyó évi április hó 7-én városunkba érkezik.

Ezen a napon az első 5 személynek, akiről megállapítja, hogy **Palma kaucauk sarkot** hordanak, jutalom gyanánt fejenként

500.- azaz ötszáz leit

kézpénben fog azonnal kifizetni.

A t. közönség érdekében áll, hogy a cipőin levő gumisarkok **Palma kaucauk** cipősarkok legyen.

Palma Cauciuc S. A.

Nagyszabású építkezésekbe kezdett a Hisztadruth Tel-Avivban

Héber napilapot alapítottak a revizionisták Palesztinában

Jeruzsálem, március 19. Mint ismeretes, a Hisztadruth Haovdim nagyszabású építkezési akciót indított meg Tel-Avivban. A napokban rakták le ünnepélyes keretek között a legnagyobb lakóház alapkövét. A ház a város egyik legnagyobb épülete lesz. Az ünnepségen résztvett a Robert Waley Cohen, a London Economic Board of Palestine elnöke és a londoni zsidó munkásszövetség vezére is. Megjelentek ezenkívül a Guardian Eastern Insurance Company konzern igazgatói, mely a londoni Economic Boardhoz csatlakozott Palestine Corporation Ltd. utján 25.000 font költséggel járult hozzá a Hisztadruth építkezéséhez. Az új nagy lakóház, melynek alapkövét lerakták, 88 hárszobás lakást fog magában foglalni.

Az alapkövetélnél A. Sabarsky munkásvezér tartott nagy beszédet, amelyben közölte, hogy a Hisztadruth építkezési tervébe mintegy hátezer családot vehetnek már fel. 1500 lakóhelyiséget fognak felépíteni egymillió font költséggel. Sir

ארטה יידיש צענטראלקאנצליריא פיר זיעבעריגען אונד אנגעשלאסענען קאמיטאטע.

217-934

אוהרה להסיר מכשול!

וויא וויר ערפארען האבען אייניגע צוקקער פארבריקען אונטער אויפזיכט פאן אונטערזוכענען אונד אונטערזוכעליכען פערואנען צוקקער של פסח ערצייגען לאסען דען ויא אין פערקעהר ברינגען וואללען. וויר מאכען דאהער אונזער גלויבענטשנאסען, דיא אויף כשרות געוויכט לעגען היעמיט איינדריינגליכסט אויפערקואם, דאס לויט בעשלוסט דער רבנים האונגים פאם אהרע חרפי- אויסשליסעליך דער אונטער שטרענגסטער אויפ- זיכט אונזער צענטראלקאנצליריא ערצייגע צוק- קער געברויכט ווערען דארף יעדער אנדערע אבער געארטט אויט.

וויר מאכען דאהער בעקאנט, דאס היער אויסשליסעליך נור אין דער צוקקערמאבריק דאס ווי ביי א א א אין ראמאן צוקקער של פסח אונטער אונזערע אויפזיכט ערצייגע ווארדע אונד נור דיעזער געברויכט ווערען דארף. דער- יעניגע קויפמאן אבער, דער אנדערען צוקקער של פסח אין פערקעהר ברינגט, אויט דעמאך אויך פיר דען פערקויף אנדערע קאנאם-ארטיקעל של פסח אונטערזעליך.

בן ציון וועזעל פרעזענט

Robert Waley Cohen bejelentette, hogy a Guardian Eastern Insurance Company konzern újabb beruházásokat akar eszközölni Palesztinában.

Diezengoff ucca Tel-Avivban
Tel-Aviv, március 19. A napokban ünnepelte Meir Diezengoff telavívi főpolgármester 72-ik születésnapját. Ebből az alkalomból az egyik új városnegyedben uccát neveztek el róla. Az ucca a „Diezengoff térről” indul el a Yarkon folyóig nyúlik.

Revizionista napilap Palesztinában

Jeruzsálem, március 19. A Palestine Gazette legutóbbi számában közli a kormány engedélyét egy új héber napilap megindítására. A lap címe Hajardén lesz és mint a revizionista párt hivatalos orgánuma fog megjelenni. Szerkesztője Mordechai Avnieli ügyvéd, a revizionista exekutív tagja. A hivatalos engedélyt Sohn Hathorn Hal, a kormány főtitkára írta alá.

Agudista munkásotthon Kfar Szabában

Jeruzsálem, március 19. A napokban avatták fel ünnepélyes keretek között az agudista munkásszervezet otthonát Kfar Szabában mintegy 150 vendég jelenlétében. L. Seide agudista munkásvezér beszédében rámutatott a kfar szabai telepítés (fejlesztésére, míg Wablj Rinik az agudista kolonizáció szellemi alapjait fejtette ki. A Keren Hajisuv és a telavívi központ nevében Jacob Landau, a jeruzsálemi vezetőség nevében pedig Rabbi Glückmann Porusch szólaltak fel. Sef Schein, a Poalé Agudász Jiszráél központi vezetőségének titkára bejelentette, hogy Machane Jiszráélban is hasonló telepítést indítanak meg az agudisták. I. Cohn a kfar szabai telepek nevében kifejtette, hogy ezzel a kolonizációval közelebb jutottak az öregek és fiatalok együttműködésének ősi ideáljához.

Az ünnepség fénypontja dr. Isaac Breuer, az Agudász Jiszráél frankfurti Palesztina-központja megbízottjának beszéde volt. Felhívta a palesztinai agudistákat, hogy engedmények nélkül tartásuk fenn a jobb és boldogabb csoportokkal szemben a Tóra eredeti és csonkithatatlán ideológiáját.

Egyre nő a palesztinai kormány költségvetési feleslege

Jeruzsálem, március 19. 1934 január 31-ig 2.341.746 fontra nőtt a palesztinai kormány költségvetési feleslege. A költségvetési év első tíz hónapjában (április 1-én kezdődik) a kormány bevételei 3.204.739 fontot tett ki, míg a kiadások 2.096.288 fontot. Ugyahogy egyedül ezen tíz hónapban 1.111.451 fontra rug a költségvetési felesleg.

Májustól nyitva Románia számára az amerikai borpiac

Bucaresti, március 19. Amikor az Egyesült Államok kormánya végre engedélyezte az európai államok részéről az alkoholimportot a csillagos lo- bogó hazájába, akkor Románia április végéig bezáróan mintegy 37-38.000 liter bor és pálinka behozatalára kapott engedélyt.

Ezen engedélyek, illetve kontingen- sek kiadása előtt egyes államoknak az amerikai kormány habozásából kifolyólag már súlyos veszteségeik voltak. Az európai bortermelekek ugyanis annyira számítottak arra, hogy Ame- rikában a prohibíció megszüntetésével felemeljük a határsorompókat, hogy már idő előtt jelentéktelen mennyiség- get exportálnak Amerika partjai felé.

A prohibíció megszüntetésének napján tehát már jelentékeny európai bor és pálinkatételek vártak az amerikai határon, hogy bebozsítást nyerjenek az immár nedvesnek deklarált yankee világra.

Amerika kormánya azonban nem merészelté azonnal átengedni határait a külföldi szeszitalokat és azokat ismét vissza kellett szállítani, ami hor- ribilis veszteségeket jelentett a vállal- kozóbb szellemű exportállamoknak. Az amerikai kormány ugyanis csak ekkor kezdte el törni fejét, hogy vaj- jon miképpen is szabályozza a szesz

italok importját, ebből kifolyólag mi- lyen hasznokat biztosíthat az ameri- kai államnak.

Ugy vélekedett, hogy kontingentál- ni kell majd az importot s ezen enge- délyekkel szemben az egyes európai államoknak kötelezniük kell magukat arra, hogy amerikai ipareikket vesz- nek át. Ez részben meg is történt, anélkül azonban, hogy ebből az ameri- kaiaknak túlságosan nagy előnyük származott volna.

Emiatt történt az, hogy Amerikába jus- és június hónapokra meg akarja szüntetni a kontingentálási szisztémát és a versenyt teljesen szabaddá teszi. Ez azt jelenti, hogy Romániának sza- bad keze lesz abban, hogy felvegye a versenyt a többi exportáló államok- kal szemben.

Eddig ugyanis Románia helyzete a kontingentálást illetően igen mostoha volt. Amíg ugyanis Romániának csak 10.000 gallon bort és pálinkát volt sza- bad bevinni Amerikába, addig Olasz- ország kontingense 1.100.000 gallon, Franciaországé 784.000 gallon, Angliáé 607.000 és így tovább, mely mennyisé- gek valóban elenyészőek a román kvó- tával szemben. Május és június hóna- pokban tehát Romániának módjában lesz, hogy megmérkőzzön az európai konkurenciával Amerika földjén.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda este 8 órakor: Romeo és Julia.
Péntek este 8 órakor: Rigoletto.
Szombat délután 3 órakor: Mignon.
Vasárnap délután 3 órakor: Zsidónő.
Hétfő este 8 órakor: Denevér.

SELECT-MOZGO MŰSORA

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:

Ördög szigete. Izgalmas cselekményű kalandorfilm, főszerepekben: Ronald Colman, Ann Harding.

URANIA-MOZGO MŰSORA

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:
Egyiptomi éjszakák. Csodás keleti mese, főszerepekben: Roman Novarro és Mirna Loy.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, március 19.

Bucaresti, 19.45: Előadás. 20: Rádió- zenekar. 21: Mendelsohn: D-moll zongoraverseny, Muszorgszkij: Éj a boszro- kányok hegyén. 21.45: Hírek.

Budapest, 6.45: Torna. Utána grammo- fón. 10: Felolvasás. 12.05: Szimfónikus hangv. 1.30: Szólókvartett. 4: Mesedél- után. 5: Előadás. 7.30: Kis színpad. — 8.10: Hírek. 8.30: Grammfón. 9.45: Régi magyar zeneművek. 11: Szabózene- kar.

Bécs, 19.15: Tarkaest. 22.15: Tán- cemelek.

Berlin, 20.50: Rádiózenekar.

Bungenberg, 23.40: Szonáták, cselló, zongora, oboa, fuvola, kürt, brácsa, bőgő

Varsó, 22: Táncczene.

Mijáno, 19.45: Lemezek. 22: Zenekari hangverseny.

Róma, 19.30: Lemezek.

Prága, 19.30: Dalok és szavaltatok.

Belgrád, 20: Szimf. hangv.

Szerda, március 21.

Bucaresti, 20: Zongora. 20.45: Ének- hangverseny. 21.15: Cselló.

Budapest, 6.45: Torna. Utána hang- lemezek. 12.05: Cigányzene. 1.30: Ének- trifó, 445: Pontos idő, időjárás. 4: Viz- várt Mariska előadása: Háztartási gon- dok. 5: Császárkoronázás Mandzurá- ban. 6: Olasz nyelvtanítás. 6.25: Hang- lemezek. 7.30: Lehár: Mosoly ország a c. operett. Közben hírek. 10.50: Jazz.

Bécs, 22.15: Jazz.

Berlin, 21.50: Svéd, norvég, finn dalok.

Lipsee, 18: Schumann: Szimfóniák, zongorán.

Varsó, 20.02: Finn hangv.

Mijáno, 19.30: Lemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közléssel egy sor 3 lej, vasár- napon betárol 1 lej. Legkisebb apró hirdé- tés 10 lej. Állatkeresőknek 10 asszálós kedvezmény. Apróhirdetések díja első kiadásig. Jelzés levelet csak egy tovább- küldünk, ha portóbélyeg mellékelve van.

100.000 lej hozománnyal és szoba. kony- ha berendezéssel férjhez adnám 20 éves intelligens szép szőke hugomat. Csakis ko- mely ajánlatokat kérek „Komoly” jeligé- re a kiadóba.

Május elsejére kiadók a Reg. Ferdinánd ucca 21. uccaj üzlethelyiség, udva- ri hárszobás modern lakás és azonnal- ra udvari iroda vagy raktárhelyiség. To- vábbá 23 alatt májusra lépcsőházi bejá- rattal három uccai szoba előszobával iro- dának vagy orvosi rendelőnek emeleten. Földszinten olcsó uccai üzlethelyiségek. Telefon 5-10.

Román tanítást és korrepetálást biztos- sikkrel, vállalkok. Cim a kiadóban.

Külön bejárta, butorozott szobát für- dőszobával, vagy használattal, esedeg teljes állatással keres magános urinó. „Urinó” jeligére a kiadóba.

Finom zamatu fajborek tel pss kap- ható 16-20 lejig, bármilyen mennyiség- ben József Jenő Ighiu jud. Alba.

HIR

Németországban tanulókat a szombati- gek alól, Berlinből jel- közoktatásügyi minisz- tet bocsátott ki az öss- főségához, amelyben r- iók szombati és ünne- tásának kérdését. A „A zsidó és adventista- baton és ünneppapoko- séges szabály érvénye- kek újévkor két napi- napján 1, sátoros ünne- ppen 2, peszachkor a 2-2 napon és sevuoth- hatnak el az iskolák- pokon a szülők kérés- zsidó és adventista ta- togatása alól vagy pe- idejére kaphatnak fel- joggal nem él, az a te- kell, hogy végezze ta- baton is részt kell ve- den munkájában. Az- ból adódó következm- nem vállalhat felelős-

Amanullah leány Londonból jelentik: A- mai tudósítói azt jelen- lah volt afgán király- jegezte magát egy E- vü lengyelzsidó diákka- numerusz clauzuszt má- Néhány hónappal ez- szerződötték a volt a- leánya mellé s a kirá- beleszerelt. Amanul- Chronicle” római tudó- folta az eljegyzés- h- hogy leánya még tu- férjhezmenésre gondol-

Ezüst é
ról
rendkívül
SCHMIDEC
Budap
IV. Párisi

A Monitorul Ofic- szere, bárminemű h- ugy mint mérlegek- elvesztési hirdetme- számított maximum- ló közzétételét vállal- hirdetési iroda Cluj- (telefon: 4-13). A- zetése a lap hivatal- történik.

ROYAL MOZGO
Bolygó
Főszerepben: CO

Irók és újságíró- széke. Március 26-án- kiváló kulturális élm- Erdély fővárosa író- közönségének. A már- deklódással kísért- nek sikere után ezen- renburgnak, a leg- orosz-zsidó írónak „L- című feledhetlen- mélységekben haladó- tálmú törvényték e- ezuttal kiárolag írók- karú nek ki. Ez az í- r csak a komoly sz- poikázó elmesség és- lektika jegyében fo- egyben az irodalmi s- tirus és egyben k- moszférájában. Az í- emőke Jámhor Feren- Imre, vádlója Salai- dr. Marton Ernő és I- nek. Ilja Ehrenburg- Barzilay István lesz. zék színhelye és a- püspökség díszterme,

Elismerten elsőrangú munkát szolid áron készít **Roth cipész** Cluj, Memorandului 9. Vidéki megrendelésnél mértéknek egy használt cipő beküldése elegendő

Amára

kifolyólag mi-
hat az ameri.

kontingental-
ot s ezen enge-
egyes európai
kell magukat
reikket vesz
meg is történt,
ebből az ameri
nagy előnyük

ny Amerika má-
ra meg akarja
lási szisztémát
szabaddá teszi.
omániának sza-
ogy felvegye a
rtáló államok.

nia helyzete a
igen mostoha
máhiának csak
linkát volt sza-
addig Olasz-
00.000 gallon.
gallon, Angliáé
hely mennyisé-
s a román kvó-
s június hónap-
nak módjában
on az európai
sa földjén.

s 21.
a. 20.45: Ének-
6.

Utána hang-
ne. 1.30: Ének-
bőjárás. 4: Viz-
háztartási gon-
dás Mandzsuriá-
s. 6.25: Hang-
súlyos ország a.
0.50: Jazz.

norvég. finn
Szímfénytűdök.

agv.

Ó
ESEK

esső 3 lej, vasm-
sebb apró hirdé-
nek 20 szavazás
ését díja előző
csak egy tovább-
mellékelve váp.

l és szoba. köny-
adnám 20 éves
omat. Csakis ka-
Komoly" jeligé-

a Reg. Ferd-
helyiség, udva-
kás és azonnal-
tárhelyiség. Te-
lépesházi bejá-
előszobával iro-
elének emeleten.
üzlethelyiségek.

repetálást biztos
kiadóban.

zött szobát für-
lattal, esetleg
magános urinő,
oba.

מסר של מסר kap-
nyen mennyiség-
nd. Alba.

téknék egy
gendő

HIREK

Németországban felmentik a zsidó tanulókat a szombati iskolakötelezettség alól. Berlinből jelentik: A birodalmi közoktatásügyi minisztérium körrendeletet bocsátott ki az összes iskolák igazgatóságához, amelyben rendezi a zsidó tanulóknak szombati és ünnepnapjainak iskolakötelezettségének kérdését. A rendelet így szól: „A zsidó és adventista gyermekekre szombaton és ünnepnapokon a következő egyetemes szabály érvényes: a zsidó gyermekek utójkor két napig, az engesztelődés napján 1. sátoros ünnepkor 2. a záróünnep 2. peszachkor az első és az utolsó 2-2 napon és sevuothkor 2 napig maradhatnak el az iskolákból. A szombati napokon a szülők kérésére felmenthetők a zsidó és adventista tanulók az iskola látogatása alól vagy pedig az istentisztelet idejére kaphatnak felmentést. Aki ezzel a joggal nem él, az a teljes tanterv szerint kell, hogy végezze tanulmányait, szombaton is részt kell vegyen az iskola minden munkájában. Az ilyen mulasztásokból adódó következményekért az iskola nem vállalhat felelősséget.”

Amanullah leánya és a zsidó diák. Londonból jelentik: Az angol lapok római tudósítói azt jelentik, hogy Amanullah tudt afgan király leánya, Amena, eljegyezte magát egy Edward Wolman nevű lengyelzsidó diákkal. A diák a lengyel numerusz clauzus miatt Romában tanul. Néhány hónappal ezelőtt házitanítónak szerződötték a volt afgan király 18 éves leánya mellé s a királyleány hamarosan beleszeretett. Amanullah király a „News Chronicle” római tudósítója előtt megegyeztetta a hírét és kijelentette, hogy leánya még tulitai ahhoz, hogy férjhezmenésre gondoljon.

Ezüst és kék róka
rendkívül olcsón
SCHMIDEG szücsnél
Budapest,
IV. Párisi ucca 3.

A Monitorul Oficial Bucuresti részére, bármilyen hirdetés megfizetésére, úgy mint mérlegek, hivatalos iratok, elvesztési hirdetmények, a felvételtől számított maximum 8 napon belül való közzétételét vállalja Rudolf Mosse hirdetési iroda Cluj, Cal. Victoriei 27. (telefon: 4-13). A hirdetmények kifizetése a lap hivatalos tarifája alapján történik.

ROYAL MOZGÓ MA, HÉTFŐN
Bolygó zsidó
Főszerepben: CONRAD VEIDT

Irók és újságírók irodalmi törvény-széke. Március 26-án, hétfőn este rendezendő kulturális élményben lesz része Erdély fővárosa irodalmilag érdeklődő közönségének. A már eddig is nagy érdeklődéssel kísért irodalmi törvényszékek sikere után ezen az estén Ilja Ehrenburgnak, a legnagyobb élő modern orosz-zsidó írónak „Lasik Roitschwantz” című feledhetetlen humoru, cervantesi mélységekben haladó regénye kerül irodalmi törvényszék elé, melynek tagjai ezúttal kárólag írókból és újságírókból kerülnek ki. Ez az irodalmi törvényszék csak a komoly szakavatottság, a sziporkázó elmésség és a borotvaéles dialektika jegyében fog lezajlani, hanem egyben az irodalmi szalonok flom, szatirikus és egyben kritikai szellemű atmoszférájában. Az irodalmi törvényszék élnöke Jambor Ferenc, előadója Szabó Imre, vádlója Salamon László, védői dr. Marton Ernő és Kaszner Rezső lesznek. Ilja Ehrenburg képviselője pedig Barzilay István lesz. Az irodalmi törvény-szék színhelye és időpontja: unftárius püspökség díszterme, este fél 9 órakor.

A legutolsó párizsi ujdonságok

„MARTINIQUE”
és
„TROTTEUR”

ruha- és kosztüm különlegességek

GALLIA Cluj, Gen. Neculcea-ucca 2.
(Renner-palota)

Japán visszalép a vámfegyverszűneti megállapodástól. Genfből jelentik: A Journal de Geneve közlése szerint Japán közleibbről bejelenti a népszavet-ségi főtítkárságnak, hogy az 1927-ik évi import-export egyezménytől és az 1933-as vámfegyverszűneti megállapodástól vissz-alép.

Két mandzsuri japán hadosztály visszatért a szigetországba. Tokióból jelentik: A Mandzsuriából visszavont X. és XIV. japán hadosztályok hajón utban vannak vissza a szigetország felé. A katonai intézkedést az orosz-japán feszültség némi enyhülésével magyaráz-zák.

MAGYAR HUSVÉTI ÜNNEPEKKOR a ROYAL MOZGÓBAN. „TE KEZEDBEN MARIA” (Nem tévesz-tendő össze más vallásos című filmmel)

Csehszlovák műszaki professzorok tanulmányutja Oroszországban. Prágából jelentik: A műszaki főiskola 5 professzora, 34 hallgatója és 17 elektromér-ték háromhetes tanulmányutra elutaz-tak Oroszországba.

Egy ügyvédno revolveres merény-lete ügyvédbarátja ellen Bucuresti leg-forgalmasabb pontján, Bucurestiből je-lentik: Lucia Lebovici ügyvédno tegnap délelben a Telefonpalota mellett találko-zott Emanuil Breman ügyvéddel, aki-hez szorosabb kapcsolatot fűzték. Heves szorváltás támadt közöttük, amely odáig fajult, hogy az asszony revolvert rántott és kétszer rálőtt ügyvéd kartársára. A férfi sértetlen maradt és a nagy zavar-ban elmenekült. Az ügyvédnot a rend-őrség letartóztatta és kihallgatása után átkísérte az ügyészségre.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágy-talanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülés-nél, hom'okfájásnál, hányingernél 1-2 pohár természetes „Ferenc József” keser-űvíz alaposan kizisztítja az emésztő-utakat.

A német nemzeti zsidók kampóske-resztes programja. Berlinből jelentik: A „német nemzeti zsidók gyűlést hívtak egy-be Berlinben és a termet, amelyben a gyűlést megtartották, kampóskezeszes zászlókkal díszítették fel. Az egybegyű-lett előtt dr. Marchel és dr. Max Nau-mann fejtették ki a német nemzeti zsi-dók programját. A terem zsúfolva volt és egyenruhás rohamosztagosok is meg-jelentek mint vendégek. Dr. Neumann élesen kikelt az árjátörvény ellen, amely nem oldja meg a zsidókérdést. Ezt a kér-dést sokkal inkább oldaná meg egy olyan törvény, amely különbséget tenne „német zsidók” és „idegen-zsidók” között. A né-met nemzeti zsidók ilyen értelmű törvény javaslatot nyújtottak be a kormány-nak. A német zsidók nem akarnak külföldi palesztinaiak lenni. Neumann ezután éle-sen támadja dr. Joachim Prinz főrabbi „Wir Juden” című könyvét és a német zsidók kultúrszövetségét. A zsidó front-harcosok birodalmi szövetségének pedig szemébe hánnya, hogy nincs sem tiszta német, sem tiszta zsidó programja és tag-jainak nagy része nem is frontharcos. A német nemzeti zsidók célja, harcolni az ellen, hogy a német zsidók idegen testet kepezzenek a német népben. Végül elé-nekelték a szövetség himnuszát, melyben többek között ez a mondat áll: „Mit érde-kei bennünket Zion hazugsága és csala-lása?”

Cionista diens. Szerda este a diens korében 9 órakor dr. Gelber tart elő-adást, Str. Filipescu 6. szám alatt, a „Sa-lom Club” helyiségében.

Házasság. Hajdu Judit és Erdős László házasságot kötöttek. (Mindem kü-lönb értesítés helyett.)

A gangsterek sterilizálását ajánlja a newyorki rendőrfőnök. Londonból je-lentik: O’Ryan tábornok, Newyork város rendőrfőparancsnoka kijelentette, hogy az amerikai bűnözési hullám egyetlen ha-tásos ellenszere a megrögzött gonosz-tevők kötelező terméketlenítése vagy a számkivetés. Míndazokat, akiket legalább kétszer ítéltek el jogerősen büntett vagy vétség miatt, terméketleníteni kellene.

A konverziós törvényjavaslat teljes szövegének magyar fordítása kapható dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Str. Memorandului 24. Ára 40, vidékre 50 lej.

Leütött egy rendőrt és meggyilkolta 14 hónapos gyermekét egy örült munkás. Vasárnap este felült arcu fiatal nő ron-tott be a Kövári telep kerületi őrszobájá-ra. Segítsenek az Istenért. A férjem meg-vert és kidobott, most pedig a kis gyer-mekünkkel a lakásba maradt és félek, hogy megöli a gyermeket. Az őrszobáról Tarcea Vasile közrendőr ment el az asz-szonnyal a Masiniilor utcában levő lakásukra. A lakás ajtaját zárva találták. A rendőr dörömbölni kezdett az ajtón, mire feldúlt arecal megjelent az ajtóban a férj, Ratiu Joan munkás. Amint meg-pillantotta a rendőrt és a feleségét, neki esett a rendőrnék és mielőtt az védeke-zni tudott volna, egy doronggal fejbeverte, majd az ütéstől elkábult rendőr derék szíjjáról leszakította a revolvert és a re-volver agyával ütlegelni kezdte. Tarcea minden erejét összeszedve rohant az őrszobára, ahonnan most már Chisa detek-tív vezetésével négy rendőrt küldtek a helyszínre. Ezalatt a munkás elbarriká-dozta a lakás bejáratát. Ekkor a négy rendőr nekifeszítette vállát az ajtónak, amely hamarosan fel is pattant. A szo-bába érve borzalmas látvány tárult a szemük elé. Az asztalnál ült lehorgasztott fejjel Ratiu Joan, míg 14 hónapos gyer-meke vértócsában feküdt a lába előtt a földön. Ratiu előbb kifejeztelen szem-el bámult a rendőrökre, majd eszelősen felugrott és nekik támadt. A dühöngő munkás és a rendőrök között dulakodás kezdődött, míg végül sikerült leteperni és megkötözni Ratiut. Azonnal a köz-ponti rendőrségre szállították az időköz-ben kissé lecsillapodott munkást, ahol megkezdték a kihallgatását. A hozzám-té zett kérdésekre zavaros feleleteket adott és feleségét okolta a történetekért. Mint mondotta a gyermeknek nem ő az apja és ezért végzett vele és ha meg nem aka-dályozzák megölte volna az asszonyt is. Minden valószínűség szerint a gyilkos munkás örült és egy ilyen rohamában ölte meg gyermekét.

Megbízható Sel-Peszach cukor

az idén az orth. Központi Iroda felgye-lete alatt kizárólag csak a „Danubiana” romani cukorgyárban lett előállítva. Címe: „Danubiana” Fabrica de Zahăr Bucuresti I., Str. Calmatei Nr. 5. Az orth. Rabbikollégium döntése sze-rint csak olyan cukrot szabad a Peszach-ünnepre forgalomba hozni, mely az orth. központ felügyelete alatt készült. Azon kereskedő tehát, aki más gyárból szár-mazó cukrot forgalomba hoz, elvesztette rituális tekintetben megbízhatóságát és tilos tőle bármely peszach-árut be-szerezni.

Az orth. Központi Iroda

NAPRÓL NAPRA

Angol sajtókörökben felháborodást kelet egy film, melyet most mutattak be Londonban. A darab címe „A Warren-ügy”. Bűnügyi film, hőse egy lelkes ri-porter, aki gyilkosságot követ el csak azért, hogy jó riportot írhatson. Az an-gol lapok felháborodással utasítják visz-sza a filmet, amely súlyosan sértő az újságírói karra nézve. A sajtószervezetek hivatalos lapja, a Worlds Press New sz. guru intézkedéseket követel, hogy a jövőben ilyen rágalmozó szellemű filmek ne kerülhessenek a közönség elé.

Newyorki és londoni divathölgyek kö-reben rohamosan hódít a körömre fes-tett vagy zománcolt apró kepek divatja. Az új divat egyik vezető művésze, Stun-ley A. Buchett angol festő a körömre festett apró csendéleteivel és tájképeivel lett különösen híressé. A „körömképtár” színösszeállításának természetesen össz-hangban kell állnia a mindenkor viselt ruhával. Egyes divathölgyek a család-tagjaik arcépeit viselik körmeiken és a legutóbbi Lincoln löversony után adott lakoma több vendége a nevezetesebb jo-vak, szokás és istálló tulajdonosok képeit festette körmére.

Üdít és szepit
Sermadrée
Fuder és Crém

Az új ortodox képviselőtestület ün-nepi vacsorája. Szombat este a cluji ortodox hitközség új képviselőtestülete a köz-ség tanácsstermébe „mólave hamalka” vacsorára gyűlt össze, hogy a fehér asz-talnál alakítsa ki a jövőbeni munka új alapelveit. A kedélyes hangulatban be-folyt vacsora során Glasner Akiba fő-rabbi köszöntőjében figyelmeztette a ve-zetőket arra a nagy lelkiismeretbeli fe-lelősségre, amely kell hogy minden, az ügyek élén álló zsidó férfit — „Isten küldöttjét” — betöltsön. Biró Andor el-nök ünnepélyes fogadalmat tett, hogy minden erejével és idealizmusával a köz-ség javáért fog dolgozni. A földbirto-kosról szóló szép példázattal, aki kihaji-totta udvaráról a köveket az uccára, jel-lemezte a zsidó közéletet. Miért hajigáld — kérdezte a böcs — a köveket onnan, ami nem a tied, oda ami a tied? Mert ami a magánvagyonunkban van, soha-sem olyan értékálló, mint ami a közös-ségé. László Gyula a Chevra Kadisa üd-vözlétét tolmácsolta átérzett, meleg sza-vakkal. Herschkovits Imre alelnök új irányvonalat jelölt meg a hitközség munka számára: az ifjúságnak zsidó irányba való nevelését. Hangsúlyozta az Országos Iskolaegyesület, mint reprezen-tatív testület létesítésének fontosságát. Vigdorovits Izso a kollektív munkát ál-lította fel legfőbb követelményül mind-azok számára, akiket a közbizalom a fron-tokra állított. Salamon Sámson a nagy-templom fokozottabb istápolását kérte. Weisz Gyula alelnök az ortodox szellem-nek az intézményekbe és a magánéletbe való behatolásáról beszélt. Landesmann Lajos a teljes, pártközi harmóniát jelölte meg a fejlődés feltételül. Adler Sámuel a fiatalság intenzív vallási nevelésének programját üdvözölte és intézményeink fenntartását és fejlesztését követelte. A vacsora megrendezésében Goldmann Bélának volt nagy része. Rimóczi Jakab ötleletesen konferált, Weisz Izidor főkán-tor szépen éneket. A vacsora éjféli körül ért véget kellemes hangulatban. Aki részt vett az ünnepi lakomán, azzal az érzéssel távozott, hogy a hitközség életében az eddiginél lendületesebb és közhazsnubb munka fog megindulni. Vasárnap délelőtt a képviselőtestület ismét összeült, ezut-tal, hogy megalakítsa az egyes bizottsá-gokat.

Husvétii פסח של füszer és italárúk a egjutányosabban
CZINCZÁR IMRE
cégnél Cluj, Căpării 24. szerezhetők be. פסח של savanyu káposzta kapható.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Megkezdődött a sinaiai gyilkosság monstre perének tárgyalása

Elutasították a tárgyalás elhalasztására vonatkozó kérést. Titulescu külügyminiszter is a beidézett tanúk között szerepel

Bucuresti, március 19. Ma reggel 9 órakor megkezdődött a sinaiai gyilkosság monstre perének főtárgyalása. A Malmeson-kaszárnya körül már nyolc óra előtt nagy élénkség tapasztalható. A kaszárnya az északi pályaudvar és a belváros között fekszik, komor, magas falak övezik. A bejáró előtt szuro nyos katonák, rendőrtisztek, hadbíró sági tisztek, titkosrendőrök. A bejáró két oldalán egy-egy asztal van felállítva, mintha csak pénztárakat állítottak volna fel az odabent kezdődő nagy előadás alkalmából.

Alapos igazoltatás és motozás után szuro nyos esendőrök között jutunk el a lépcsőjáratig. Itt újból igazoltatnak. A kaszárnya nedves, rideg falai nyomasztó érzéseket váltanak ki a szemlélőből. A lépcsőházat is esendőrök tartják megszállva. Szuro nyosok kísérik el egészen a tárgyalóteremig. A tárgyalóteremhez vezető folyosó tele van. Úgy védekezők, újságírók, tanúk. A védők között ismert politikusok profiljai bukkanak fel. Hatvanhárom ügyvéd látja el a vádlottak védelmét. Közöttük volt excellenciások, mint Perietianu, Iunian, Traneu Iasi és volt magasrangú katonatisztek, mint Dragu és Odobescu tábornok is. A vád képviselője Petrovicescu tábornok, Hotineanu al. ezredes katonai főügyessel együtt alig tudja áttörni magát a tárgyalóteremig. Mögöttük néhány altiszt cipeli a hatalmas és nehéz dossziékat, a vád iratait.

Bevonulnak a monstre-per vádlottjai

Pontosan kilenc órakor bevonul a terembe a hadbíró sági tanács: Ignat Mihail hadosztálytábornok-elnök, Comanescu, Costandache, Filip és Dona tábornokok, szavazóbírák. A tárgyalóterem előtt megegyeszer és szigorúan leigazoltnak mindenkit. Úgyvédek, újságírók rekednek kiinn és belépőjegyhez csak kevésszámú érdeklődő tudott ki tudni, milyen nehézségek és összeköttetések árán hozzájutni.

Az elnök előtt feszület. A vádlottak padjai még üresek. Az elnök megrázza a csengőt, a teremben csend lesz. „Vezessék elő a vádlottakat.” Néhány perc múlva nyílik a tárgyalóterem ajtaja. Szuro nyos katonák között lépnek be a per vádlottai. Elöl az alacsonytermetű, őszbeasarodó szakállú Cantacuzino-Graniceru tábornok, szürke ruhában, csillogó monoklijával szemefelött. Civil kabátja fölé tiszti bluzt vett fel erre az alkalomra. Mögötte nemzeti ruhában, felszegett fejjel, hullámozó fekete hajával Corneliu Zelea Codreanu. A vezér. Mellette kissé fátadtan és hajlotlan apja: Jon Zelea Codreanu. A három gyilkos következik ezután,

akik az elnök utasítására a terem egy ráccsal elkülönített részébe kerülnek. A többi negyvenkilenc vádlott a padokon foglal helyet. Három nő megjelése visz szint a javarész fiatalokú vádlottak sorába: Niclette Nicolaescu, Constanta Staniulescu és Teodora Niculescu, a szélsőjobboldali szervezet kurirjai és a bujkáló Zelea Codreanu és a szabadlábban lévő vezetők között tartották a kontaktust.

A sinaiai gyilkosság nacionáléja

A hadbíró sági tagjai leteszik a törvényes esküt az elnök kezébe, majd az elnök sorra szólítja a vádlottakat magga elé. Elsőnek Constantinescu Nicolae kerül a feszület elé. Magas fiatalember, durva arcvonásokkal; Lombroso-típus. Alacsony homlok, kiálló állcsontok, sűrű, fekete szemöldök. Halak mondja be személyi adatait. Hur-

szonyolc éves, kereskedelmi akadémiát végzett. A villamos-társaságnál volt alkalmazásban. Egyheti fogházra volt ítélve a választási kampányból ki folyólag. A büntetést még nem ülte le. Caranica és Belimace, a gyilkos két tettestársa, majd Corneliu Zelea Codreanu mondja el emelt hangon, hogy harmincegy éves, nős és bucaresti lakos. Büntetve nem volt. Cantacuzino-Graniceru tábornok hatvanöt éves özvegy ember, büntetve ugyancsak nem volt. Nichifor Crainic, a jobboldali szervezet „ideológusa” frissen borotválva, fölényesen diktálja be adatait.

A személyi adatok felvétele után a tárgyalást felfüggesztették. Szünetben a vádlottak megismerkedtek védőikkel. Szünet után az elnök közli, hogy hivatalból Caciau tábornokot, Bruma Nicolae kapitányt és Dumitru Paul főhadnagyot neveztek ki védőkné.

Általánossá vált a spanyolországi sztrájk

Madrid, március 19. Barcelonában a sztrájk általánossá vált. A közüzemek munkásai is elhagyták munkahelyeiket. A kormány katonaságot rendel ki az elhagyott munkahelyekre. Műszaki katonák munkájával tartják fenn a közüzemeket, amelyek egyébként erős katonai karhatalmi őrizet alatt állanak. A külvárosokban többhelyütt tüzharc folyt az éjszaka folyamán szindikalisták és a kar-

hatalom között. A reggeli órákban a sztrájkolók rohamcsapatai villamos-focikat tartóztattak fel, revolverrel kényszerítették az utasokat kiszállásra, aminek megtörténte után több villamoskocsit felgyújtottak. A délelőtti folyamán megerősödtek Barcelonában a sztrájkzavargások. Spanyolország más pontjairól nem érkeztek újabb jelentések a helyzet kiéleződéséről.

A kormány gyökeresen meg akarja változtatni a kompenzálás és kontingentálás rendszerét

Április 1-től június 1-ig kísérleti rendszert léptetnek életbe

A fényüzési és forgalmi adó vitája a kamarában

Bucuresti, március 19. A kamara hétfői ülésén Calinescu panasolja, hogy az időközi választások előtt is ugyanolyan erőszakot alkalmaznak, mint az általános választásokon. Vlad Aurél levelét olvassa fel, amelyben a hunedramegyei panaszokat közli. Szó szerint Arges megyében ugyanilyen a helyzet.

Burzan szerint Hunedoara megyében senki sem akar tudni a nemzeti parasztpárttól, ez a baj.

Adam Ionescu kéri a buza árának felemelését legalább 40.000 lejre vagononként.

Draghici liberalis kéri, hogy Tulcea megyét végre kössék össze vasútvonallal az országgal, amelytől teljesen el van szakítva.

Slavescu pénzügyminiszter kifejti, hogy a folyó évben a Caransebes—Livazeni és Ilva Mare—Vatra Dornei vonalak készülnek el, azután sor kerül a Tulcea—Babadag vonal kiépítésére is

Napirenden a fényüzési és forgalmi adótörvény módosítása szerepel, melyhez Constantinescu Bordeni gheorghis ta szólal fel.

Bucuresti, március 19. Az Adeverul szerint a kormány elhatározott szándéka megváltoztatni a kiviteli és beviteli rendszert, a kompenzációt és kontingentálást. Műután azonban ehhez megfelelő előkészületek szükségesek, április 1-től július 1-ig átmeneti rendszert léptetnek életbe, amelynek inkább kísérleti jellege lesz. Az új rezsim valószínűleg bevezeti az exportbónokat a vámtarifa redukciójával együtt. A belföldi ipart az itt gyártott cikkek importjának megszorításával fogják előmozdítani, míg a nyersanyagot importját 20 százalékkal felemelik, az 1933-ban engedélyezett beviteli kvótával szemben. Gépek és gyári berendezések bevétele szintén könnyebb lesz.

Németországgal szemben szintén kompenzációs rendszert fognak bevezetni, tekintettel arra, hogy a németek eddig inkább csak importáltak az országba, anélkül, hogy megfelelő ellenértéket exportáltak is volna.

Braescu ügyvéd kér szót és kifogásolja, hogy a bíróság olyan szűkkeblűen bánt a belépő jegyekkel, hogy még a védők sem juthattak be teljes számban a terembe. Eugen Goga védő, a Tara Noastra szerkesztője, elpanaszolja, hogy az újságírók közül is többen kinnekedtek. Radu Budisteanu védő a hozzátartozók kérését tolmácsolja, akik jelen szeretnék lenni a tárgyaláson.

A felszólalásokra Hotineanu ezredes, katonai főügyész válaszol. Kijelenti, hogy mindenki kapott jegyet, akit az megilletett. Ignat tábornok-elnök megígéri, hogy személyesen fogja a jegyek kiosztásának kérdését megvizsgálni.

Sturdza védő a tárgyalás 48 órával való elhalasztását kéri, hogy legyen idője az iratok áttanulmányozására. A pernek negyvenhat dossziéja van, amelyeknek átnevezéséhez időre van szüksége a védelemnek. Hotineanu ezredes, katonai ügyész felszólalása után a hadbíró sági a halasztó indítványt elutasítja. Ezután felolvassák a tanúk névsorát. Titulescu külügyminiszter, Diamandi és Budurescu alminiszterek, Vlahide miniszterelnökségi államtitkár, Vaida, Averescu volt miniszterelnökök, Goga Octavian, Tilea, Marinescu ezredes, bucaresti rendőrprefektus és mások szerepelnek a beidézett háromszázhat tanu között.

A délelőtti tárgyalás ezzel befejeződött. A tárgyalást délután három órakor nyitotta meg ismét Ignat tábornok, majd Matei jegyző kezdte meg a 85 gépet oldalra terjedő vádirat felolvasását.

Újabb pénzügyi botrányt lepleztek le Franciaországban

Párizs, március 19. A Populaire ismét újabb pénzügyi botrányról rántja le a leplet. A lapnak bizonyítékok jutottak birtokába arról, hogy a párizsi gáztársaság könyveiben 50 millió frangos bevételhiány mutatkozik, amely felett a számvizsgáló bizottság egyszerűen át akart síkítani. A lap beigéri, hogy folytatja az új pénzügyi botrány leplezésére irányuló cikkeket.

Kétdolláros rablásért villamoszék. Newyorkból jelentik: O. C. Brown greenwoodi néger ember revolverrel támadta meg egy polgártársát és elrabolta pénztárcáját. Bár az erszényben mindössze 2 dollár volt és a megtámadottnak ennek elvesztésén kívül más baja nem történt, a szigorú törvény alapján halálra ítélték a néger utonállót.

Teljhatalmi felhatalmazást kap a német gazdasági miniszter, a birodalom a gazdasági szervezetek létesítésének és felbontásának kérdésében. Berlinből jelentik: Közelebről felhatalmazási törvény jelenik meg, amely feljogosítja a birodalmi gazdasági minisztert arra, hogy egyes gazdasági szervezeteket bizonyos gazdasági érdekeltségek kizárólagos képviselőjének tekinthessen, új gazdasági szervezeteket létesíthessen, fennállókat megszüntethessen, vagy egymással egyesíthessen, a vezetőket elmozdíthassa s új vezetőket nevezhessen ki a szervezetek élére.

Shulman mindenféle husvéri fűszerárú, krumpliliszt és nagyszemű édes szilva

Spéternél

Cluj, Piata Mihaj Viteazul 12. Ecéteszes korlátolt mennyiségben.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Barea L. Pop 16. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală plătită în num. No. 224713-929.

Svédországban a nélda

Claude Blanchard Parisben-be a svéd ról az új Németország irja, hogy nyos köréi s a gaz mélyei ugyanazzal konszenyvel vannak iránt, mint amit a váltott ki belőlük. provinciák, mint a nóm vezetőinek ve közvéleményt me gükben ma meg r Nagy általánossággal lehet állítani bármennyire is né áthatva, ma elford ez nem lényegteles azt mutatja, hogy ország, a hitleri é manabb nemzet — fajpolitikából, — legkönnyebben vé azt mondják: Své ez azt is jelenti, h lete, a keveredett népben a kevered Csak egy kevés val mindössze megállap A fajvakbuzogásgr ban nincs semm olyan kevéssé, min nak, mert a zsidók nagyon jelentétele és mint a holland zsidó arisztokráciá szemben a svédek nem viselkednek. A fordulás Németo kézzelfoghatóban keresztes törekvése viában

A sorok között

A német fizikusok tartották évi belidijas Lane, a világhírű megalapít beszedében érdekes lendő fejtegetéseke De még ennél is a nagy tudós elhal zott is olvasni tud Az elnöki megny idén különösen fo melyről a fizikai many művelőinek emlékeznők. Háro itelték el Galileit, kopernikusi világté ni. Abban az időbe na, ennek a tudom pen olyan jelentősé runkban az Einstein letnek.

Galilei volt az a tagaszatot az által tett észleleteivel me a Jupiter holdjait, sait, amit Koperni konstátálta a napfé nek a forgását. M feivel valószínűsíté sít, hogy nem a na hanem a föld és a nap körül.

Lane Galilei tud nek ismertetése ut tatja: „Ehhez az it legenda fűződik, h föld mozgására vo előtt ünnepélyesen uttal aláírásával és sítette; felkiáltott:

Ez csak legenda. lában nem igazolh sen a helyi valósá ra kírthatatlanul jon minek köszön ezt az életerejét? mindenki úgy érzi uos tárgyalás fo vetette fel magába az egész dolog, va

כשר של פסח
CUKOR
és minden néven nevezendő כשר של
fűszerárú a legolcsóbb napiárban
kapható

Katz és Bernát
cégnél: CLUJ, Piata Mihaj Viteazul 22.
Telefon: 397. Telefon: 397.